

lussa, vuosittain 25,000 mk sille hankittavan uuden asianmukaisen huoneiston vuokra-avustukseksi. V:n 1939 talousarvioon päätettiin merkitä 8,500 mk suoritettavaksi koululle edellytyksin, että se sai tällaisen huoneiston mainitun vuoden syksystä alkaen.

Oy. Strömberg ab:n ammattioppilaskoulun avustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ merkitä v:n 1937 talousarvioon 25,000 mk:n määrärahan Oy. Strömberg ab:n syksyllä 1937 Pitäjänmäellä toimintansa aloittaneen sähkökoneteollisuusalan ammattioppilaskoulun avustamiseksi.

Sivistystoimi

Kaupunginorkesteri. Kaupunginorkesterin jäsen L. Roos, joka oli ollut Filharmonisen seuran orkesterin palveluksessa v:sta 1894 v:n 1914 musiikki-kauden alkuun, oikeutettiin²⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen edellä mainittu palvelusaikansa.

Akademiska sångföreningen nimisen ylioppilaskuoron avustaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi³⁾ yleisistä käyttövaroistaan 10,000 mk:n suuruisen avustuksen Akademiska sångföreningen nimiselle ylioppilaskuorolle sen maaliskuussa vietettävän 100-vuotisjuhlan järjestämiseen.

Suomen työväen musiikkiliiton Uudenmaan piirijärjestön avustaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi⁴⁾ yleisistä käyttövaroistaan 15,000 mk:n suuruisen avustuksen Suomen työväen musiikkiliiton Uudenmaan piiri-järjestölle helsinkiläisten musiikkiryhmäin osallistumista varten Tampe-reella heinäkuun 1—3 p:nä pidettäviin laulu- ja soittojuhliin.

Mustikkamaan kesäteatterin avustaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi⁵⁾ yleisistä käyttövaroistaan 10,000 mk:n suuruisen kertakaikkisen avustuk-sen Työväentalon näyttämön kannatusyhdistykselle orkesterin palkkaami-seksi kertomusvuoden kesällä Mustikkamaan kesäteatterin esityksiin.

Vallilan ulkoilmanäyttämön avustaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi⁶⁾ yleisistä käyttövaroistaan 15,000 mk:n suuruisen ylimääräisen avustuksen Helsingin työväen teatterin kannatusyhdistykselle eräitä Vallilan ulkoilma-näyttämöllä suoritettavia korjaustöitä varten.

10. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Eräiden taksain vahvistaminen. Jakolaitoksesta, tontinmittauksesta ja kiinteistöjen rekisteröimisestä kaupungissa heinäkuun 17 p:nä 1931 annetun lain määräämät kustannukset tontinmittaustoimituksesta ja tontin rajain merkitsemisestä oli maaliskuun 6 p:nä 1936 annetun n.s. kaupungin jako-asetuksen mukaan suoritettava sisäasiainministeriön vahvistettavan taksan mukaan. Kun voimassa oleva taksa ei ollut laadittu kaupungin jakolaitok-sesta ja mittaustoimesta annettuja säännöksiä huomioonottaen ja taksan mukaiset maksut eivät joka suhteessa vastanneet suoritetuista töistä aiheu-tuvia kustannuksia, kiinteistölautakunta oli laadittutannu ehdotuksen Hel-singin kaupungin uudeksi tontinmittaustaksaksi, minkä kaupunginvaltuusto

1) Kvsto 5 p. lokak. 30 §. — 2) S:n 30 p. maalisk. 9 § — 3) S:n 16 p. helmik. 19 §. — 4) S:n 22 p. kesäk. 44 §. — 5) S:n 24 p. elok. 28 §. — 6) S:n 22 p. kesäk. 43 §.

puolestaan hyväksyi ¹⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 1 p:nä taksan ²⁾.

Valtuusto vahvisti ³⁾ kiinteistölautakunnan esityksen mukaisesti taksan niistä kaupungingeodeetin suoritettavista tehtävistä, jotka eivät sisällä jakolaitoksesta, tontinmittauksesta ja kiinteistöjen rekisteröimisestä kaupungissa maaliskuun 6 p:nä 1936 annetun asetuksen edellyttämään taksaan.

Kiinteistötoimisto. Ottaen huomioon kiinteistötoimiston henkilökunnan riittämättömyyden kaupunginvaltuusto oikeutti ⁴⁾ kiinteistölautakunnan väliaikaisesti syyskuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi siirtämään kiinteistötoimiston kansliaosaston sihteerin T. Törnblomin avustavana toimistopäällikkönä hoitamaan toimiston käsiteltäviä laajakantoisia kysymyksiä nauttien 17 palkkaluokan mukaista pohjapalkkaa ja vakinaisen 16 palkkaluokkaan kuuluvan virkansa mukaisia ikäkorotuksiaan sekä palkkaamaan samaksi ajaksi tilapäisen sihteerin. Tästä järjestelystä aiheutuvien lisäkustannusten peittämiseksi valtuusto päätti sallia ylittää kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston tilapäisen työvoiman määrärahaa 25,400 mk.

Valtuusto päätti ⁵⁾ v:n 1939 alusta lukien perustaa kiinteistötoimistoon seuraavat uudet virat: kansliaosastolle 39 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen viran, tonttiosastolle 20 palkkaluokkaan kuuluvan nuoremman toimistoapulaisen viran, asemakaavaosastolle kaksi 21 palkkaluokkaan kuuluvaa nuoremman arkkitehdin virkaa, kaksi 21 palkkaluokkaan kuuluvaa nuoremman insinöörin virkaa ja 29 palkkaluokkaan kuuluvan piirtäjänviran, maanmittaus- ja kartastotöiden osastolle kaksi 21 palkkaluokkaan kuuluvaa nuoremman insinöörin virkaa, 27 palkkaluokkaan kuuluvan vaakitsijanviran ja 31 palkkaluokkaan kuuluvan piirtäjänviran sekä talo-osastolle 22 palkkaluokkaan kuuluvan isännöitsijänviran. Samalla valtuusto päätti määrätä tonttiosaston nuoremman arkkitehdin viran ylempään palkkaluokkaan kuuluvaksi nuoremman arkkitehdin viraksi ja talo-osaston isännöitsijänvirat IV kielitaitoluokkaan ja muut edellä mainitut virat V kielitaitoluokkaan kuuluviksi ja oikeuttaa kiinteistölautakunnan palkkaamaan v:ksi 1939 tilapäisen kiinteistötoimiston toimistopäällikön apulaisen samoilla ehdoilla kuin tämän toimen haltija nykyisin on palkattu sekä lisäksi antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi tehdä esityksen uusien virkojen perustamisen aiheuttamista muutoksista kiinteistötoimiston johtosääntöön.

Valtuusto päätti ⁶⁾, että Pasilan virutushuoneen toiminta lopetetaan ja sen kaitsijan virka lakkautetaan tammikuun 1 p:stä 1939 lukien.

Kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijä A. Wansén, joka lokakuun 20 p:ään mennessä jo oli nauttinut kaiken sen sairasloman, jonka aikana hänellä virkasäännön mukaisesti oli oikeus nauttia palkkaa, oikeutettiin ⁷⁾ lokakuun 21 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi saamansa sairasloman ajalta ylimääräisenä sairasapuna nostamaan 1/3 pohjapalkastaan ynnä ikäkorotuksensa.

Kiinteistömäärärahat. V:n 1937 talousarvion pääloukan Kiinteistöt lukuun Talo-osasto kuuluvaan erinäisten korjausten määrärahaan Etelä-

¹⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 27 §. — ²⁾ S:n 26 p. lokak. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 69. — ³⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 28 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 70. — ⁴⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 9 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. marrask. 11 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. marrask. 17 §; vrt. myös v:n 1931 kert. s. 26 ja 123. — ⁷⁾ Kvsto 23 p. marrask. 11 §.

rantatien talon n:o 10 vesikaton osittaista uusimista varten sisällytetty 52,000 mk:n suuruinen säästynyt erä päätettiin¹⁾ siirtää kertomusvuoteen.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin²⁾ ylittämään seuraavia riittämättömiä v:n 1937 määrärahoja alla mainituin määrin: kiinteistölautakunnan ja -toimiston määrärahaa Tarverahat 24,000 mk ja myöhemmin vielä 275: 60 mk, Mittaustositukset 3,000 mk ja Matkakulut 7,500 mk, maatalousosaston määrärahaa Tilapäistä työvoimaa 290,000 mk, Puhtaanapito 279 mk, Kaluston kunnossapito 18,000 mk, Tarverahat 1,500 mk, Metsänhoito 4,500 mk ja myöhemmin vielä 686: 50 mk, Tallit 115,000 mk, Rakennukset 115,000 mk ja Korot konttokuranttitilistä kaupunginkassassa 5,000 mk, talo-osaston lukuun sisältyvää kaupungin talojen puhtaanapitomäärärahaa 12,200 mk, kansanpuistojen määrärahaa Painatus ja sidonta 500 mk ja Eläinten ruokinta 7,400 mk, siirtolapuutarhain määrärahaa Herttoniemen siirtolapuutarhan ulkovalaistus 200 mk sekä erinäisiin menoihin kuuluvaa määrärahaa Veroja erinäisistä alueista maalaiskunnissa 6,400 mk.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin³⁾ ylittämään v:n 1937 pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvää luvun Talo-osasto rakennusten korjausmäärärahaa Lumenluonti katoilta 27,552: 75 mk ja Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjaukset nimisen luvun määrärahaa Lumenluonti katoilta 41,863: 90 mk.

Kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston määrärahaa Kolmio-, monikulmio- ja yksityiskohtien mittaukset päätettiin⁴⁾ sallia ylittää enintään 15,000 mk eräiden täydennysmittausten suorittamiseksi m.m. stadionin ympäristössä, Eläintarhassa ja Kulosaaren kautta johtavan tien ympäristössä.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin⁵⁾ ylittämään kiinteistöjen pääluokkaan sisältyviä urheilu- ja pallokenttäin korjaus- ja kunnossapitomäärärahoja Kelkkamäkien rakentaminen ja kunnossapito enintään 31,000 mk ja Maaluistinratojen järjestäminen ja kunnossapito enintään 30,000 mk sekä saman pääluokan Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjaukset nimisen luvun yhteisiin menoihin sisältyvää määrärahaa Lumenluonti katoilta 23,177: 95 mk.

Käpylän ravirata. Kiinteistölautakunta, jonka tarkoituksena oli edelleenkin pitää Käpylän ravirata-alueen vartijana sen siihenastista vartijaa V. E. Packalena vuokraten hänelle hänen aikaisemmin omistamansa kaupungille lunastetun⁶⁾ asuinrakennuksen talleineen 300 mk:n kuukausivuokrasta ilman valoa ja lämpöä sekä suorittaen hänelle lisäksi varsinaisen urheilukauden ajalta, eli 25 viikolta, 400 mk:n viikkopalkkaa kuten muidenkin urheilukenttäin ja puistojen vartijoille, oikeutettiin⁷⁾ tämän johdosta ylittämään kiinteistöjen pääluokassa Käpylän raviradan ja Laakson ratsastuskentän vartioimiseen varattua määrärahaa 7,000 mk.

Kulosaaren silta. Sekalaisten yleisten menojen pääluokan määrärahaa Kulosaaren sillan käyttö- ja korjauskustannukset päätettiin⁸⁾ sallia ylittää 50,000 mk.

¹⁾ Kvsto 12 p. tammik. 20 §. — ²⁾ S:n 12 p. tammik. 22 §, 16 p. helmik. 25 § ja 8 p. kesäk. 19 §. — ³⁾ S:n 26 p. tammik. 37 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. marrask. 29 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. tammik. 36 § ja 18 p. toukok. 27 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 55. — ⁷⁾ Kvsto 26 p. tammik. 26 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. jouluk. 29 §.

*Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta
koskevat kysymykset*

Ab. M. G. Stenius nimisen yhtiön osakekannan osto. V:sta 1930 asti oli *Ab. M. G. Stenius* nimisen yhtiön osakkaiden kanssa käyty neuvotteluja mainitun yhtiön osakkeiden ostamisesta kaupungille, mutta pääsemättä yksimielisyyteen kauppaehdoista. Osakkaiden enemmistön jälleen kertomusvuoden kesällä ilmoitettua olevansa myynnin kannalla kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ tehdä kyseisen yhtiön osakkaille tarjouksen yhtiön osakekannan ostamisesta kaupungille 83,000,000 mk:n hinnasta, joka suoritettaisiin 4 ½ %:n obligatioissa, kaupunginhallituksen asiaa käsitellessään esittämien ehtojen ²⁾ ja lisäksi edellytyksin, että yhtiön tileistä poistetaan varojen puolelta kaikki velkakirjat ja velalliset rakennusvelvollisuuden täyttämiseksi annettuja velkakirjoja lukuunottamatta ja velkojen puolelta kaikki muut paitsi yhtiön omat 12,000,000 mk:n suuruiset velat, että yhtiön vastuutoumukset lakkautetaan ja että myyjät asettavat pankkitakuun kaikista niistä yhtiötä vastaan mahdollisesti esitettävistä korvausvaatimuksista, joita yhtiön nykyiset erityiset sitoumukset ja velvollisuudet voivat aiheuttaa; sekä sen varalta, että ostosopimus saadaan aikaan, merkitä v:n 1939 talousarvioon 700,000 mk:n suuruisen määrärahan väliaikaisen vesi-johdon rakentamiseksi Munkkiniemeen oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään tätä määrärahaa jo kertomusvuonna.

Stansvikin tilan ja Kruunuvuoren selän erään vesialueen osto. Konsuli V. Hovingin tehtyä asianmukaisen valtuutuksen nojalla Stansvikin tilaa sekä maanviljelijä A. Lindbergin perillisille kuuluvaa Kruunuvuoren selän vesialuetta koskevan myyntitarjouksen ³⁾, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾:

ostaa Stansvikin tilan vesialueineen sekä kaikkine siihen kuuluvine kiinteine ja irtaimine omaisuuksineen, tilan päärakennuksessa ja huviloissa sijaitsevaa irtaimistoa lukuunottamatta, rasitevapaana 10,000,000 mk:n kauppahinnasta, mikä oli suoritettava Helsingin kaupungin v:n 1937 ensimmäisen, kesäkuun 1 p:nä päivätyn 4 ½ %:n obligatiolainan obligatioilla parikurssiin, sekä merkitä v:n 1939 talousarvioon 10,000,000 mk:n suuruisen määrärahan tämän kauppahinnan suorittamiseksi oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään varat jo kertomusvuonna; sekä

tehdä maanviljelijä A. Lindbergin perillisten kanssa sopimuksen n. 330,000 m²:n suuruisen Kruunuvuoren selän vesialueen ostamisesta, joka Degerön kylän ja Tuurholman yksinäistilan vesialueen jaossa on maanjako-oikeuden tuomiolla syyskuun 13 p:nä 1935 jaettu A. Lindbergin perillisille kuuluvalle kiinteistölle, 500,000 mk:n kauppahinnasta, mikä oli maksettava käteisellä niin pian kuin korkeimmassa oikeudessa vireillä oleva jakotoimitus oli saanut lainvoiman ja vesialueen lopullinen siirto voi laillisessa järjestyksessä tapahtua, ollen tämä päätös voimassa siinäkin tapauksessa, että tarjotun vesialueen pinta-ala tuli lopullisessa jakotoimituksessa muuttumaan enintään 10 %.

Erään Herttoniemen tilan osto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ hyväksyä sille tehdyn tarjouksen Helsingin pitäjän Herttoniemen kylässä olevan, pinta-alaltaan 10.150 ha:n suuruisen Uusikoti nimisen tilan RN 2² myymisestä kaupungille 750,000 mk:n kauppahinnasta, mikä hinta vähennettynä

¹⁾ Kvsto 9 p. marrask. 34 §. — ²⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 11; vrt. myös tämän kert. s. 16 ja 153. — ³⁾ Vrt. myös v:n 1936 kert. s. 101. — ⁴⁾ Kvsto 16 p. helmik. 13 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. elok. 13 §.

tilaa rasittavien kiinnitysten määrällä, 112,894: 03 mk:lla, oli suoritettava käteisellä. Tarkoitusta varten valtuusto päätti merkitä v:n 1939 talousarvioon 750,000 mk:n suuruisen määrärahan oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Tehdaskorttelissa n:o 173 olevan tontin osto. Ottaen huomioon, että IV kaupunginosan tehdaskorttelissa n:o 173 olevat muutkin tontit ennen pitkää joutuivat kaupungin haltuun, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ ostaa mainitun korttelin tontin n:o 45 a rakennuksineen sitä koskevan myyntitarjouksen tehneeltä Fastighets ab. Erikskatan n:o 45 nimiseltä yhtiöltä rasitevapaana 2,000,000 mk:n kauppahinnasta. Vastaavan suuruinen rahamäärä päätettiin merkitä v:n 1939 talousarvioon oikeuttaen kaupunginhallitus käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

Katumaan lunastaminen. Alueen vahvistetun asemakaavanmuutoksen ²⁾ toteuttamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ asemakaavalain 20 §:n nojalla vaatia saada lunastaa sen osan IV kaupunginosan korttelissa n:o 167 olevaa Mahogany oy:n omistamaa Ruoholahdenkadun tonttia n:o 21, joka uuden asemakaavan mukaan oli katumaata.

Lapinlahdenkadun leventämistä ja satamaradalle päin olevan avoimen alueen laajentamista varten valtuusto päätti ⁴⁾ lunastaa Kiinteistö oy. Lapinlahdenkatu 14 nimiseltä yhtiöltä sen tarjoaman IV kaupunginosan korttelissa n:o 169 olevan Lapinlahdenkadun tontin n:o 14 149 m²:n suuruisen osan, minkä korvauksena yhtiö sai oikeuden tontille suunnitellun talonsa rakentamiseen kuusikerroksiseksi, sekä kaupungin kustannuksella rakentaa tontin satamaradan puoleisen jalkakäytävän samanaikaisesti tontilla suoritettavien rakennustöiden kanssa; mainitun jalkakäytävän rakentamista varten päätettiin v:n 1939 talousarvioehdotukseen merkitä 115,000 mk. Kiinteistölautakunnan kaupunginhallituksen kehoituksesta laadittama tarpeellinen asemakaavan muutosehdotus ⁵⁾ hyväksyttiin samalla.

Yleisten töiden lautakunnan selviteltyä valtuustolta saamansa tehtävän ⁶⁾ mukaisesti kysymystä katuja tai rautatietä varten tarpeellisen alueen lunastamisesta X kaupunginosan korttelista n:o 292, valtuusto päätti ⁷⁾ asiasta aikaisemmin tekemänsä päätöksen ⁶⁾ nojalla lautakunnan ehdotuksen mukaisesti lunastaa alueen omistavalta Värtsilä-yhtymä oy:ltä, johon sen entinen omistaja Kone ja silta oy. oli tullut liitetyksi, 720 m²:n suuruisen maakaistaleen kyseisen korttelin länsirajalta Sörnäisten rantatien ja Näkin-kujan kulmauksesta 955 mk:n hinnasta neliömetriltä.

Alueen osto Sirkuspuistikon laajentamiseksi. Työväen opintorahaston tarjottua kaupungin ostettavaksi Sirkuspuistikon laajentamiseksi sen ääreisen X kaupunginosan korttelissa n:o 297 omistamansa Sirkuskadun (Paasi-vuorenkadun) ⁸⁾ tontin n:o 8 pohjoisosan, jota koskevia myyntitarjouksia jo tontin aikaisemmat omistajat olivat tehneet kaupungille, kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾:

ostaa mainitun n. 1,596 m²:n suuruisen tontinosan 1,700,000 mk:n hinnasta;

merkitä v:n 1939 talousarvion menopuolelle mainitun kauppahinnan suuruisen määrärahan oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna sekä sen tulopuolelle ne 675,000 mk, jotka eräät Sirkus-

¹⁾ Kvsto 23 p. marrask. 13 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 3 ja tämän kert. s. 29 ja 35. — ³⁾ Kvsto 30 p. maalisk. 17 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. marrask. 19 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 79. — ⁶⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 71. — ⁷⁾ Kvsto 7 p. jouluk. 21 §. — ⁸⁾ Vrt. tämän kert. s. 81. — ⁹⁾ Kvsto 9 p. maalisk. 16 §.

puistikon ympärillä olevien tonttien omistajat, joita puistikon laajentaminen ilmeisesti hyödyttäisi, olivat suostuneet suorittamaan heille myöhemmin ehkä myönnettävistä rakentamisoikeuksien lisäyksistä maksettavien korvausten ennakkomaksuina;

merkitä v:n 1939 talousarvioon 470,000 mk laajennetun Sirkuspuistikon (Paasivuorenpuistikon) kunnostamiseen; sekä

antaa kiinteistölautakunnan tehtäväksi kiireimmiten laatia ehdotuksen kyseistä korttelia koskevan asemakaavan ¹⁾ muuttamisesta siten, että sen edellä mainitun tontin pohjoisosa muutettiin puistoksi.

Helsingin toiselle suomalaiselle tyttökoululle varatun tontin vaihtaminen toiseen. Sen jälkeen kun kaupunginhallituksen kehoituksesta ²⁾ oli selvitetty kysymystä Helsingin toiselle suomalaiselle tyttökoululle alunperin varatun XI kaupunginosan korttelin n:o 334 koillisosan ³⁾ vaihtamisesta johonkin muuhun tonttiin kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾, peruuttaen sen luovuttamista koskevan päätöksensä, oikeuttaa kiinteistölautakunnan, tarpeellisen asemakaavanmuutoksen ⁵⁾ tultua vahvistetuksi, myymään valtiolle kyseiseen tarkoitukseen käytettäväksi XII kaupunginosan korttelissa n:o 352 olevan Josafatinkadun tontin n:o 2 3,774,500 mk:n kauppahinnasta, joka sai jäädä korottomaksi lainaksi, erääntyen kuitenkin maksettavaksi valtion luovuttaessa tontin yksityiselle, ellei valtuusto katso voivansa jatkaa lainasuhdetta.

Tonttien luovuttaminen vanhainkotiä varten. Peruutettuaan ⁶⁾ XIII kaupunginosan korttelissa n:o 442 olevan Minervankadun tontin n:o 4 luovuttamista ruotsinkielisen työväenopiston talon paikaksi koskevan päätöksensä kaupunginvaltuusto oikeutti ⁷⁾ kiinteistölautakunnan, sitten kun kiinteistötoimiston asemakaavaosaston lautakunnan kehoituksesta laadittama tontin rakennuskorkeuden rajoittamista koskeva asemakaavan muutosehdotus ⁸⁾ oli vahvistettu, ilman huutokauppaa ja muuten voimassa olevin myyntiehdoin, paitsi että rakennusaika määrättiin viideksi vuodeksi, myymään tämän tontin Svenska Olaus Petri församlingen i Helsingfors nimiselle seurakunnalle 575,000 mk:n kauppahinnasta.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁹⁾ ilman huutokauppaa myymään Norra svenska församlingens älderdoms hem nimiselle säätiölle sen rakennettavan vanhainkodin paikaksi XV kaupunginosan korttelissa n:o 634 olevat Pihlajatie tontit n:ot 12 ja 14 ehdoin, että tontin n:o 12 kauppahinta oli 174,500 mk ja tontin n:o 14 301,500 mk ollen edellisestä kuitenkin vain 145,000 mk ja jälkimmäisestä 250,000 mk maksettava tavanmukaisin ehdoin, jota vastoin jäännökset eli 29,500 mk ja 51,500 mk saivat jäädä korottomiksi lainoiksi kaupunginkassaan niin kauaksi aikaa kuin tonteille rakennettavia rakennuksia käytettiin vanhainkotina tai muihin seurakuntatyötä hyödyttäviin tarkoituksiin. Muissa suhteissa oli noudatettava vahvistettuja tontinmyyntiehtoja.

Fredrikinkadun tontin n:o 56 myynti. Hyläten ¹⁰⁾ Maanviljelijäin keskinäisen vakuutusyhtiön Auran ja Keskinäisen henkivakuutusyhtiön Auran samaa tarkoittavat anomukset, kaupunginvaltuusto oikeutti ¹⁰⁾ kiinteistölautakunnan ilman huutokauppaa myymään Kauppakorkeakoulun ylioppilaskunta nimiselle yhdistykselle XIII kaupunginosan korttelissa n:o 410

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 81. — ²⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 188. — ³⁾ Vrt. v:n 1930 kert. s. 17. — ⁴⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 22 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 82. — ⁶⁾ Vrt. tämän kert. s. 53. — ⁷⁾ Kvsto 30 p. maalisk. 12 §. — ⁸⁾ Vrt. tämän kert. s. 83. — ⁹⁾ Kvsto 27 p. huhtik. 27 §. — ¹⁰⁾ S:n p. 21 jouluk. 15 §.

olevan Fredrikinkadun tontin n:o 56 2,700,000 mk:n hinnasta kaupparkeakoulussa opiskelevien ja jo opintonsa päättäneiden yhdistyksen jäsenten omatoimintakeskuksen ynnä ylioppilaskodin rakennuspaikaksi ehdoin, että tontille rakennettiin 209 huonetta käsittävä rakennus, että rakennuksen piirustukset alistettiin kiinteistölautakunnan tarkastettaviksi ja hyväksyttäväiksi, että rakennus oli valmiina keväällä 1940, josta lähtien saman vuoden syyskuun 1 p:ään saakka ylioppilaskunta oli tarjoutunut luovuttamaan talon kokonaisuudessaan olympiakisojen järjestelytoimikunnan vapaaseen käyttöön, sekä että muissa suhteissa noudatettiin voimassa olevia tontinmyyntiehtoja.

Ruusulankadun tontin n:o 3 myynti. Helsingin bowlingliiton päätettyä ottaa järjestääkseen olympiakisojen ulkopuolella pidettävät v:n 1940 keilailumaailmanmestaruuskilpailut, kaupunginvaltuusto oikeutti ¹⁾ kiinteistölautakunnan, alempana mainitun asemakaavanmuutoksen tultua vahvistetuksi, myymään entisten hallien vuokrauksesta ja taloudenhoidosta huolehtivalle Oy. Bowling ab. nimiselle yhtiölle kilpailujen edellyttämän uuden keilailuhallin rakennuspaikaksi XIV kaupunginosan korttelissa n:o 477 olevan Ruusulankadun tontin n:o 3 471,000 mk:n hinnasta ja muuten tavanmukaisin ehdoin; sekä kehoitti ²⁾ lautakuntaa laadittutamaan mainittua tonttia koskevan asemakaavan muutosehdotuksen, jonka mukaan tontin pihamaan ruohomaton alle saatiin rakentaa keilaratoja ja pihamaalle sijoittaa uloskäytävä keilailuhallista.

Ruoholahdenrannan tontin n:o 3 a myynti. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ³⁾ myymään Vainvientiösuusliike Valio nimiselle osuuskunnalle, joka tarvitsi paikan uudelle vientijuustovarastorakennukselleen, tai sen määräämälle IV kaupunginosan korttelissa n:o 175 a olevan Ruoholahdenrannan tontin n:o 3 a, sen muuttamista tehdastontiksi tarkoittavan asemakaavanmuutoksen ⁴⁾ tultua vahvistetuksi, 2,660,000 mk:n kauppahinnasta sekä ehdoin, että myydylle tontille ei vedetä rautatieraidetta, tontille rakennettavan rakennuksen piirustukset alistetaan kiinteistölautakunnan hyväksyttäväiksi ja muuten noudatetaan tavanmukaisia myyntiehtoja.

Makasiinikorttelin n:o 150 myynti. Muuttaen aikaisempaa päätöstään ⁵⁾ VIII kaupunginosan makasiinikorttelin n:o 150 myymisestä Maakauppiaitten oy:lle ja Kauppiaitten keskuskunnalle kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään mainittujen yhtymien perustamalle Satamakatu 3 oy:lle koko kyseisen korttelin käsittävän Kruunuvuorenkadun tontin n:o 2 9,250,000 mk:n käteisesti suoritettavasta kauppahinnasta;

valtuuttaa kiinteistölautakunnan ostamaan rasitevapaina IV kaupunginosan korttelissa n:o 173 olevan Köydenpunojankadun tontin n:o 8 b yhtymien omistamalta Oy. Ruoholahdenkatu 26 nimiseltä yhtiöltä käteisesti suoritettavasta 5,000,000 mk:n kauppahinnasta ja samassa korttelissa olevan Eerikinkadun tontin n:o 47 a yhtymien omistamalta Fastighets ab. Gräsviksgatan 7 a nimiseltä yhtiöltä käteisesti suoritettavasta 2,250,000 mk:n kauppahinnasta; sekä

merkitä v:n 1939 talousarvioon edellisessä kohdassa mainittuja kauppahintoja vastaavat määrärahat oikeuttaen kiinteistölautakunnan käyttämään ne jo kertomusvuonna.

¹⁾ Kvsto 21 p. jouluk. 16 §. — ²⁾ S:n 21 p. jouluk. 16 §. — ³⁾ S:n 22 p. kesäk. 11 §; vrt. myös tämän kert. s. 74. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 80. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 54. — ⁶⁾ Kvsto 30 p. maalisk. 14 §.

Kiinteistölautakunnan oikeuttamista ¹⁾ myymään VIII kaupunginosan makasiinikortteli n:o 150 Maakauppiaitten oy:lle ja Kauppiaitten keskuskunnalle tarkoittavan erinäisten henkilöiden valituksen johdosta korkein hallinto-oikeus marraskuun 19 p:nä 1937, koska mainitun kaupunginvaltuuston päätöksen ei ollut osoitettu syntyneen laista poikkeavassa järjestyksessä tahi olevan lain tai asetusten vastainen taikka ylittävän valtuuston toimivaltaa ja koska myöskään ei ollut osoitettu päätöksen loukkaavan valittajain yksityistä oikeutta, päätti, että valittajat eivät olleet esittäneet syytä Uudenmaan läänin maaherran asiassa tekemän päätöksen ¹⁾ muuttamiseen, jätken se siis voimaan. Samalla valittajat velvoitettiin yhteisvastuullisesti korvaamaan kaupungille sen kappaleesta korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä suoritettavat maksut, 500 mk ²⁾.

Tonttien myyntiehtojen muuttaminen. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ³⁾ muuttamaan XI kaupunginosan korttelissa n:o 340 olevaa Pengerkadun tonttia n:o 19 koskevan huhtikuun 9 p:nä 1937 allekirjoitetun kauppa-
kirjan myyntiehtoja siten, että sovittu kolmen vuoden määräaika rakennusvelvollisuuden täyttämiseksi pidennetään neljäksi vuodeksi.

Helsingin suojeluskuntapiirin piiriesikunnan tehtyä tätä koskevan anomuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ piirille luovutetun ⁵⁾ Pohj. Hesperiankadun tontin n:o 15 luovutusehdot muutettaviksi siten, että vuokrahuoneistoiksi tarkoitettu osa sille teetetävää rakennusta saa nousta enintään 40 %:iin rakennuksen kuutiotilavuudesta.

Helsingin makasiini oy:n korttelissa n:o 186 omistamien makasiinitonttien myynti Osuustukkukaupalle. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ ilmoittaa Helsingin makasiini oy:lle, ettei sillä ollut mitään huomautettavaa sitä vastaan, että yhtiö myi Osuustukkukauppa nimiselle osuuskunnalle Katajanokan korttelissa n:o 186 omistamansa makasiinitontit n:ot 8, 10, 12, 14 ja 16 rakennuksineen ehdoin, että osuuskunta käytti rautatieliikenteeseensä ainoastaan Kanavakadulla olevaa rautatieraidetta.

Voimansiirtojohtoa varten tarpeellisten alueiden pakkolunastusoikeus. Kolsinki oy. oli ilmoittanut valtioneuvostolle aikovansa rakentaa voimansiirtojohtoon Kokemäen pitäjän Hassalan kylästä Huittisten, Vampulan, Alastaron, Loimaan, Metsämaan, Humppilan, Jokioisten, Tammelan, Pyhäjärven, Vihdin, Nurmijärven ja Tuusulan pitäjien sekä Forssan ja Karkkilan kauppaloiden kautta Helsingin pitäjän Hanabölen kylään ja anonut valtioneuvostolta lupaa pakkolunastuksella hankkia tämän johdon rakentamisen, käytön ja kunnossapidon vuoksi tarpeellisen käyttöoikeuden niihin kiinteistöihin edellä mainituissa kunnissa, joiden alueiden kautta johtolaitteet tulevat rakennettaviksi. Uudenmaan läänin maaherralle asiasta annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ ilmoittaa katsovansa suunnitellulla johdolla olevan sellaisen yleisehkön merkityksen, jota toukokuun 11 p:nä 1928 annettu laki kiinteän omaisuuden pakkolunastuksesta sähkölaitosta varten edellyttää, ja että valtuustolla ei ollut mitään muistuttamista ilmoitettua johtosuuntaa vastaan.

Vuokra-alueiden myynti niiden vuokraajille. Koska eräiden alkuaan Vanda puistokylä oy:lle kuuluneiden alueiden luovuttamisessa oli syntynyt sekaannusta, kaupunginvaltuusto tämän asiointilan korjaamiseksi päätti ⁸⁾,

¹⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 188. — ²⁾ Kvsto 16 p. helmik. 3 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 19 §; vrt. myös v:n 1936 kert. s. 238. — ⁴⁾ Kvsto 5 p. lokak. 20 §. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1931 kert. s. 12 ja v:n 1936 kert. s. 19. — ⁶⁾ Kvsto 16 p. helmik. 14 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. lokak. 4 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. maalisk. 13 §.

peruuttaen virheellisen päätöksensä Helsingin pitäjän Malmin kylässä olevan Tapiola nimisen tilan RN 7¹⁴⁴ luovuttamisesta rakennusmestari V. A. Leinolle ¹⁾, antaa hänelle kauppakirjan M 32 nimiseen tilaan RN 7¹⁰¹ ja sen viereiseen Hietämäki II nimisen tilan RN 7¹⁴⁵ idänpuoleiseen, pinta-alaltaan n. 0.086 ha:n suuruiseen osaan, joiden kahden viimeksi mainitun vastikkeena hänen oli luovutettava kaupungille rasitevapaana omistusoikeus Toivola nimiseen tilaan RN 7¹¹⁷, sekä antaa kauppias E. Niroselle kauppakirjan Hietämäki I nimiseen tilaan RN 7¹⁴³ sekä n. 0.085 ha:n pinta-alaiseen Hietämäki II nimisen tilan RN 7¹⁴⁶ lännenpuoleiseen osaan. Luovutus-kirjoihin oli tällöin otettava määräys, jonka mukaan mainituista toimenpiteistä ei saanut aiheutua mitään kustannuksia kaupungille.

Viilaaja O. Weckman oli toukokuun 19 p:nä 1933 tehnyt sittemmin kaupungin hallintaan joutuneen Vanda puistokylä oy:n kanssa vuokrasopimuksen, jolla mainittu yhtiö oli vuokrannut hänelle Tapaninkylässä olevan n. 0.0746 ha käsittävän Puutarha nimisen tilan RN 6⁴¹⁹ kuuden vuoden ajaksi tänä aikana suoritettavaa 6,714 mk:n vuokraa vastaan ehdoin, että vuokraaja kun mainittu määrä korkoineen oli suoritettu, sai täyden omistusoikeuden palstaan. Tämän ehdon tultua täytetyksi puheena olevan palstan vuokraajan kanssa päätettiin ²⁾ laatia palstaa koskeva kauppakirja, jolloin kauppahinta samalla oli kuitattava täydelleen suoritetuksi.

Herra V. Karhunen, joka heinäkuun 31 p:nä 1933 oli vuokrannut Vanda puistokylä oy:ltä Helsingin pitäjän Tapaninkylässä olevasta Rasmus nimisestä tilasta n:o 8 lohkaistut R 283 ja R 284 nimiset palstatilat RN 8²²¹ ja RN 8²²² kuuden vuoden ajaksi m.m. sellaisin ehdoin, että vuokraaja kun 34,500 mk korkoineen oli maksettu sai täyden omistusoikeuden tiloihin ynnä kauppakirjan. Putkityöntekijä H. E. Vuorisen ja autonkuljettaja T. Turtiaisen, joille herra Karhunen syyskuun 1 p:nä 1938 oli myynyt kyseisen vuokraoikeutensa, anomuksesta kaupunginvaltuusto edellä mainitun suorituksen tapahduttua päätti ³⁾ oikeuttaa kaupunginhallituksen laadituttamaan heidän kanssaan kauppakirjat kyseisistä tiloista.

Helsingin pitäjän Herttoniemen kylässä oleviin Sofielund n:o 1, 2 ja 3, Mäkelä n:o 4 ja Bätvik n:o 1 nimisiin tiloihin kuuluvan Tomtbacka nimisen alueen vuokraajain puhelinasentaja G. E. Eskelinin ja hänen vaimonsa anomuksen saada lunastaa mainitun vuokra-alueensa omakseen kaupunginvaltuusto epäsi ⁴⁾, koska se ei täyttänyt lain vaatimia edellytyksiä tiedoksi-antamisen suhteen.

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautinta-oikeutta koskevat kysymykset

Humaliston eräiden huvila-alueiden vuokraoikeuksien lunastaminen. Seitsemän erittäin hyvää rakennustonttia käsittävän XIV kaupunginosan korttelissa n:o 495 olevan Humaliston huvila-alueen Råstad n:o 18, jonka vuokra-aika päättyi vasta v:n 1941 lopussa, vuokraajan, johtaja R. E. Nikanderin, kanssa oli käyty neuvotteluja mainitun alueen luovuttamisesta jo aikaisemmin kaupungille. Sen jälkeen kun asiasta oli päästy yksimielisyyteen kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ lunastaa johtaja Nikanderin kyseisen

¹⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 55. — ²⁾ Kvsto 9 p. maalisk. 15 §. — ³⁾ S:n 26 p. lokak. 15 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. lokak. 17 §. — ⁵⁾ Kvsto 30 p. maalisk. 19 §.

vuokraoikeuden 125,000 mk:n hinnasta, joka oli maksettava kertomusvuoden kesäkuun 1 p:nä, jolloin alue rakennuksineen oli luovutettava kaupungin hallintaan, kuitenkin niin, että Humalistonkadun leventämistä varten tarpeellinen, n. 600 m²:n suuruinen alueen osa heti oli luovutettava kaupungille. Mainitun 125,000 mk:n suuruisen määrärahan valtuusto päätti merkitä v:n 1939 talousarvioon, oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Sittemmin valtuusto päätti ¹⁾ lunastaa johtaja R. E. Nikanderilta myöskin hänen vuokraoikeutensa huvila-alueeseen Humalisto 20, joka päättyi joulukuun 31 p:nä 1939, 26,500 mk:n korvauksesta lokakuun 15 p:stä 1938 lukien osoittaen siihen tarvittavat varat kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvien käyttövarojensa ylitksenä.

Humaliston alueiden n:ot 19 a ja 19 b vuokraajan isännöitsijä A. Bromanin ilmoitettua olevansa halukas luovuttamaan kaupungille joulukuun 31 p:nä 1939 päättyvän vuokraoikeutensa mainittuihin tontteihin kaupunginvaltuusto, kun täten saataisiin useita myytäviksi kelpaavia tontteja ja päästäisiin suorittamaan Lepolankujan rakennustöitä ²⁾, päätti ³⁾ lunastaa kyseisen vuokraoikeuden 136,000 mk:n kauppahinnasta. Kaupunki saisi tammikuun 1 p:stä 1939 lukien haltuunsa koko alueen lukuunottamatta Mechelininkadun tontteja n:ot 38 ja 40, joilla oleva päärakennus saisi jäädä paikoilleen syyskuun 30 p:ään 1939 saakka vuokraajan tarvitsematta suorittaa mitään vuokraa mainitulta vuodelta. Alueella olevat rakennukset, aidat y.m. oli luovuttajan toimesta poistettava viimeistään kaksi viikkoa sen jälkeen kun kaupunki oli ottanut alueen hallintaansa, kuitenkin siten, että rakennusten perustuskiivet saatiin jättää paikoilleen. Tarkoitukseen tarvittavat varat osoitettiin pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvien kaupunginvaltuuston käyttövarain ylitksenä.

Liikemies K. J. Leppäahon ilmoitettua olevansa halukas luopumaan joulukuun 31 p:nä 1939 päättyvästä vuokraoikeudestaan Humaliston huvilapalstaan n:o 21 kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ lunastaa mainitun, Linnankoskenkadun leventämiselle tärkeän vuokraoikeuden joulukuun 1 p:stä lukien 27,500 mk:n hinnasta, osoittaen tarvittavat varat pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvien käyttövarainsa ylitksenä. Sitä vastoin valtuusto epäsi ⁴⁾ samassa yhteydessä tehdyn anomuksen filosofianmaisteri J. Leppäahon oikeuttamisesta kaupungin määräämästä arviohinnasta lunastamaan kyseisen vuokra-alueen osasta muodostettavan Sutelankadun tontin n:o 9 korttelissa n:o 497.

Lauttasaaren erään alueen vuokra-oikeuden lunastaminen. Kalastajaleski I. Sundströmin, jolla oli vuokralla kaupungin omistamat huvilapalstat n:ot 1 ja 2 n.s. 5 patterialueella Lauttasaaren Rakkaudenniemellä, esitettyä oikeutetun vaatimuksen saada lunastaa vuokra-alueensa itsenäiseksi, kaupungin taholta ryhdyttiin hänen kanssaan neuvotteluihin, jotta hän määrätystä korvauksesta luopuisi mainitusta lunastusoikeudestaan, koska pidettiin tärkeänä tämän kansanpuistona ja leirytymisalueena käytetyllä Rakkaudenniemellä sijaitsevan alueen pysyttämistä kaupungin hallussa. Neuvottelujen johdettua tulokseen kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ lunastaa kyseisen alueen vuokraoikeuden sekä sillä olevat rakennukset yhteensä 50,000 mk:n hinnasta, joka oli suoritettava toukokuun 15 p:nä 1938, jol-

¹⁾ Kvsto 5 p. lokak. 19 §; vrt. myös tämän kert. s. 94. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 93. — ³⁾ Kvsto 23 p. marrask. 18 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. marrask. 24 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. huhtik. 28 §.

loin alue rakennuksineen myös oli luovutettava kaupungin hallintaan, sekä sitä vastaan, että vuokraaja oikeutettiin vuokravapaasti asumaan alueella olevissa rakennuksissa kuolemaansa asti velvollisuuksin huolehtia rakennusten ulko- ja sisäkorjauksista, niin myös ehdoin, että jos vuokraaja kuoli ennen toukokuun 15 p:ää 1948, niin hänen perillisensä saivat nauttia samaa oikeutta viimeksi mainittuun päivään asti. Tarkoitukseen valtuusto myönsi pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvistä käyttövaroistaan 22,500 mk:n suuruisen määrärahan sekä tämän tilin ylityksenä 27,500 mk.

Sähkölaitoksen uuden ala-aseman paikaksi varatun alueen vapauttaminen. Kiinteistölautakunnan irtisanottua kaupunginhallituksen kehoituksesta ¹⁾ sähkölaitoksen uuden ala-aseman paikaksi varatun, alustavaan asemakaavaehdotukseen n:olla 216 a merkityn korttelin Malminrinteen puoleisen osan ²⁾ Ab. Helsingfors aktiebolaget nimisen yhtiön kanssa tehdyn vuokrasopimuksen päättyväksi kesäkuun 1 p:nä 1939, sähkölaitoksen puolesta ilmoitettiin sen tarvitsevan osan alueesta jo kertomusvuoden alusta lukien. Yhtiön kanssa tällöin käytyjen neuvottelujen jälkeen kaupunginvaltuusto kehoitti ³⁾ kiinteistölautakuntaa tekemään yhtiön kanssa sopimuksen alueen luovuttamisesta seuraavin ehdoin:

Kaupungille nyt luovutettavalla alueella olevat rakennukset on purettava 10 päivän kuluessa huhtikuun 1 p:stä 1938 lukien, jolloin alue on luovutettava kaupungin hallintaan; pesutuparakennus saa jäädä paikoilleen; kaupunki suorittaa yhtiölle sen jälkeen kun rakennukset on poistettu ja alue luovutettu kaupungille kerta kaikkiaan 100,000 mk; siihenastinen vuokrasopimus pidennetään muilta osin kesäkuun 1 p:stä 1939 lukien, jolloin vuokraaika päättyy, kolmen kuukauden irtisanomisajoin, ellei kaupunki jostain syystä välttämättömästi tarvitse jotakin osaa alueesta omiin tarpeisiinsa; vuosivuokra alennetaan huhtikuun 1 p:stä 1938 lukien entisestä 100,000 mk:sta 75,000 mk:aan ja pysyy se tällaisena voimassa myöskin kesäkuun 1 p:n 1939 jälkeen; yhtiö oikeutetaan pystyttämään alueelta purettavan liiterirakennuksen sijalle uusi liiterirakennus; sekä kiinteistötoimiston on, siinä tapauksessa, ettei joku purettavassa talossa asuvista saisi hankituksi itselleen asuntoa, annettava tässä suhteessa apuaan, mikäli kaupungilla oli siihen mahdollisuuksia.

Edellä mainittu 100,000 mk:n suuruinen korvausmäärä osoitettiin maksettavaksi sähkölaitoksen ala-aseman rakennusmäärärahoista.

Eräiden stadionalueen osain luovuttaminen takaisin kaupungille. Kun Stadion-säätiö ei tarvinnut kaikkia sille vuokrattuja alueita ⁴⁾ mutta ne sitä vastoin olivat välttämättömät kaupungin yleisiin tarpeisiin, säätiö oli esittänyt, että kaupunki ottaisi hallintaansa eräitä n.s. etupihoja ja tienosia eli n. 29,000 m² stadionalueesta, jonka rajat muutettaisiin tämän mukaisesti. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ sen johdosta muuttaa Stadion-säätiön kanssa tehtyä vuokrasopimusta ⁴⁾ siten, että säätiön esittämät alueet luovutetaan kaupungin hallintaan, minkä lisäksi se antoi kiinteistölautakunnalle tehtäväksi laatia sopimuksen muuttamisesta aiheutuvan asemakaavan muutosehdotuksen.

Vuokraoikeuksien lunastaminen pakkohuutokaupalla. Kaupunginhallitus ilmoitti, että elokuun 25 p:nä pakkohuutokaupalla myydyin rakennusmes-tari A. A. Uimakallion vuokraoikeus Käpylän Taivaskallion korttelissa n:o

¹⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 187. — ²⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 59. — ³⁾ Kvsto 16 p. helmik. 17 §. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 13. — ⁵⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 26 §.

893 a olevaan tonttiin n:o 7 ynnä sillä olevat rakennukset oli kaupungin saatavien turvaamiseksi huudettu kaupungille 164,180: 40 mk:n hinnasta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ hallituksen toimenpiteet asiassa, myönsi ¹⁾ myyntikustannuksiin, muille velkojille tulevaan osaan kauppahinnasta ja omakotilainan suorittamiseen pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvien käyttövarainsa ylityksenä 140,277: 75 mk sekä oikeutti ¹⁾ kiinteistölautakunnan tilaisuuden tullen sopivaksi katsomastaan hinnasta jälleen myymään kyseisen vuokraoikeuden ja tontilla olevat rakennukset.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että lokakuun 13 p:nä pakkohuutokaupalla myydyin työnjohtaja V. J. Virtasen vuokraoikeus Käpylän Taivaskallion korttelin n:o 894 tonttiin n:o 23 ynnä sillä olevat rakennukset oli kaupungin saatavien turvaamiseksi huudettu kaupungille 100,000 mk:n hinnasta. Valtuusto hyväksyi ²⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteet asiassa, myönsi huutokauppakustannuksiin ja muille velkojille tulevaan osaan kauppahinnasta pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvien käyttövarainsa ylityksenä 95,758: 65 mk sekä oikeutti kiinteistölautakunnan tilaisuuden tullen sopivaksi katsomastaan hinnasta myymään kyseisen vuokraoikeuden ja tontilla olevat rakennukset.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että kesäkuun 2 p:nä pakkohuutokaupalla myydyin työntekijä F. H. Salmen vuokraoikeus Koskelan korttelissa n:o 984 olevaan tonttiin n:o 16 ynnä tontilla olevat rakennukset oli kaupungin vuokra- ja omakotilainasaatavien turvaamiseksi huudettu kaupungille 37,000 mk:n hinnasta. Valtuusto hyväksyi ³⁾ mainitun kaupan sekä osoitti huutokauppakulujen, Kaupunkien yleisen keskinäisen palovakuutusyhtiön lainan ja valtiolta saadun omakotilainan maksamiseen tarvittavat varat, yhteensä 42,687: 15 mk, pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvien käyttövarojensa ylityksenä sekä oikeutti kiinteistölautakunnan jälleen myymään kyseisen vuokraoikeuden ja tontilla olevat rakennukset.

Töölön sokeritehtaan alueen rajain järjestely. Kun kaupunki tarvitsi osia Suomen sokeri oy:llä vuokralla olevasta Töölön sokeritehtaan alueesta Runeberginkadun jatkeen oikaisua ja leventämistä, Hesperian puiston järjestelyä sekä Töölönlahden rantatien rakentamista varten, käytiin yhtiön kanssa neuvotteluja näihin tarkoituksiin tarpeellisten alueiden luovuttamisesta kaupungille, joiden neuvottelujen pohjalla laaditun seuraavan sisältöisen Töölön sokeritehtaan rajain järjestelyä koskevan sopimuksen kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ hyväksyä tehtäväksi:

1) Yhtiön pysyvä hallintaoikeus yhteensä 33,380 m²:n suuruiseen alueeseen vahvistetaan olemaan edelleen voimassa, kuitenkin siten, että yhtiö luovuttaa kaupungille heti 810 m² alueensa Töölönlahden puoleisesta osasta, maaliskuun 1 p:nä 1939 2,960 m² alueensa Hesperian puiston puoleisesta osasta sekä kesäkuun 1 p:nä 1949 550 m² alueensa Eläintarhantien puoleisesta osasta, eli yhteensä 4,320 m², jolloin 550 m²:n alueesta kuitenkin heti on luovutettava katujärjestelyjä varten tarpeellinen osa nykyisten rakennusten rajaan saakka.

2) Kaupunki luovuttaa yhtiölle sopimusta allekirjoitettaessa samalla oikeudella kuin edellisessä kohdassa mainittu alue on luovutettu 4,320 m²:n suuruiseen alueen n:o 46 A, joka on yhtiölle vuokrattu v:een 1989 saakka. Tämän alueen vuokramaksu on 3,200 mk vuodessa.

¹⁾ Kvsto 14 p. syysk. 13 §. — ²⁾ S:n 9 p. marrask. 18 §. — ³⁾ S:n 22 p. kesäk. 10 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. lokak. 16 §.

3) Yhtiölle v:een 1964 vuokratun, 8,650 m²:n suuruisen alueen n:o 46 B vuokra-aika pidennetään 4,610 m²:n osalta v:een 2000 saakka ja 2,042 m²:n suuruisen osan vuokra-aika jää muuttumattomaksi.

4) Yhtiö luovuttaa alueesta n:o 46 B kaupungille heti 1,352 m²:n ja 78 m²:n suuruiset alueet ja maaliskuun 1 p:nä 1939 528 m²:n suuruisen alueen sen itäisestä osasta sekä kesäkuun 1 p:nä 1949 40 m²:n suuruisen alueen sen pohjoisosasta, jolloin 40 m²:n alueesta kuitenkin heti on luovutettava katu- ja järjestelyjä varten tarpeellinen osa.

5) Yhtiö sitoutuu ennen heinäkuun 1 p:ää 1939 rakentamaan uuden betoni tai kiviainan alueensa koillis- ja itärajoja pitkin sekä sitä mukaa kuin pohjois- ja etelärajojen vierellä olevat rakennukset poistetaan rakentamaan samanlaisen aidan uusia rajoja pitkin.

6) Yhtiö poistaa omalla kustannuksellaan kaikki uusien rajojen ulkopuolelle jäävät rakennukset.

7) Yhtiön oikeus pitää yhtä rautatieraidetta Hesperian puistossa pidennetään entisin ehdoin olemaan voimassa 25 vuotta tammikuun 1 p:stä 1939 lukien, kuitenkin siten, että raide on mainitun vuoden kuluessa yhtiön kustannuksella siirrettävä 285 m:n pituudelta toiseen, valmiiksi määritellyyn paikkaan, johon myös raiteen loppuosa kaupungin sitä vaatiessa on siirrettävä. Siinä tapauksessa, että raide sopimusaikana osoittautuu esteeksi asemakaavajärjestelylle, on se yhtiön kustannuksella siirrettävä kaupungin osoittamaan paikkaan, jolloin liikenne on yli- tai alikäytäviä käytäen järjestettävä siten, ettei se haittaa muuta liikennettä.

8) Yhtiö oikeutetaan edelleen säilyttämään vedenottolaitteensa Töölönlahdessa, ehdoin, että se itse kustantaa laitteiden suojaamiseksi ja mahdollisesti jatkamiseksi tarpeelliset rakenteet, kun kaupunki ryhtyy rakentamaan rantatietä.

Vuokralle annettujen varastopaikkain rakentamisoikeutta koskevien määräysten muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ muuttaa helmikuun 22 p:nä 1916 tulenvaaran vähentämiseksi kaupungin vuokralle antamalla varastopaikoilla vahvistamiensa ohjeiden, joiden mukaan mainituille varastopaikoille paitsi varastoa varten tarpeellisia rakennuksia sai rakentaa vain vartijan asunnon ja tarpeelliset konttorihuoneet mutta ei vajaa tai tallia, 1 §:n 1 momentin siten, että vuokraajalle palolautakunnan kulloinkin asettamalla ehdoilla voitiin myöntää lupa hänen liiketoiminnassaan käytettäviä kuljetusautojaan varten tarvitsemansa autovajan rakentamiseen varastoalueelle.

Käpylän erään alueen luovuttaminen aluksi olympiakisain majoitukseen käytettävää yksityistä asuntotuotantoa varten. Helsingissä v. 1940 pidettäviä olympiakisoja valmistelevien elimien laaditutettua välttämättömän olympiakylän sijoitusmahdollisuuksia koskevan selvityksen, jonka mukaan kylän paikaksi olisi valittava Käpylän korttelit n:ot 849—852, 832—834 ja 843, sekä sen jälkeen kun oli saapunut tieto siitä, että yksityisellä taholla muodostettu HAKA (Helsingin asuntokeskuskunta) niminen osuuskunta oli, tarkoituksin hankkia jäsenilleen asuntotaloja, halukas määrätyn ehdoin rakennuttamaan kylää varten tarvittavat rakennukset ja vuokraamaan sitä varten tarvittavan tonttimaan Käpylästä sekä luovuttamaan rakennukset olympiakisojen aikaiseen majoitukseen, kaupunginhallitus oli asettanut kysymystä kaupungin kannalta tutkimaan toimikunnan, joka otti työnsä

¹⁾ Kvsto 9 p. maalisk. 18 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 8.

lähtökohdaksi edellä mainitun selvityksen. Sen työn valmistuttua ja asianomaisten viranomaisten esitettyä omat mielipiteensä asiasta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, edellytyksin, että seuraavaan sisältyvän HAKA nimisen osuuskunnan ja kaupungin välisen sopimusehdotuksen 5 kohdassa edellytetty sopimus Suomen olympialaiskomitean säätiön ja HAKA nimisen osuuskunnan välillä saatiin aikaan, hyväksyä alla olevan kaupungin ja mainitun osuuskunnan välillä tehtävän sopimuksen:

1) HAKA sitoutuu Sofianlehdonkadun, Mäkelänkadun, Väinölänkadun, Untamonkujan, Käpylän tien, Vallinkoskentien ja Isonkyröntien rajoittamalle alueelle Käpylän kaupunginosassa asemakaavaan merkittävälle paikalle rakennuttamaan pienasuntoja 3- (korkeintaan 4-) kerroksisissa kivitaloissa, jotka käsittävät sen määrän asuinhuoneita, mikä Suomen olympialaiskomitean säätiön ilmoituksen mukaan tarvitaan olympiakisoihin osallistuvien urheilijain majoitukseen (laskettuna n. 5—7 m² lattiapinta-alaa miestä kohden ja korkeintaan 3 miestä huonetta kohden) siten, että ensimmäiset rakennukset ovat valmiina n. huhtikuun 1 p:nä 1940 ja viimeiset viimeistään heinäkuun 1 p:nä 1940.

2) Kaupunki sitoutuu asentamaan rakennusyritystä varten tarpeellisen alueen rakennettavaan kuntoon katuineen sekä viemäri-, vesi-, sähkö- ja kaasujohtoineen siten, että rakennustyöt alueella voidaan aloittaa maaliskuun 1 p:nä 1939.

3) Kaupunki sitoutuu, noudattamalla pääasiallisesti niitä yleisiä vuokraehtoja, jotka ovat voimassa pitkäaikaisella vuokralla asuntotontteja vuokrattaessa, vuokraamaan HAKA:lle tai sen toimesta perustetuille asunto-osakeyhtiöille mainitulta alueelta tonttimaata niin paljon kuin 1) kohdassa mainittua tarkoitusta varten on tarpeen, huomioonottaen, että kunkin korttelin rakennettava osa on n. $\frac{1}{4}$ sen koko pinta-alasta.

Tonttien vuokra-aika on, ellei toisin sovita, määrättävä alkamaan tammikuun 1 p:stä 1939 ja päättyään joulukuun 31 p:nä 1999.

Vuokramaksu, jonka tulee olla saman suuruinen koko vuokrakautena, määrätään käyttämällä perusteena 250 mk:n määrää vuodessa 35 bruttoneliömetrin suuruista huonetta kohden, huomioonottaen, että katujen kunnossapidosta tehdään eri sopimus, jossa kaupungille tuleva korvaus vuokratujen tonttien katuosuuksien kunnossapidosta vuokrakauden kuluessa erikseen sovitaan. Edellä mainituista vuokramääristä myöntää kaupunki ylimääräisten rakennuskustannusten helpottamiseksi täyden vapauden vuokrakauden alusta kesäkuun 30 p:ään 1941.

4) Kaupunki sitoutuu tarpeen vaatiessa hankkimaan HAKA:lle tai sen toimesta perustetuille asunto-osakeyhtiöille rakennusyritystä varten toissijaista luottoa 25 % rakennusyritykseen tarvittavasta pääomasta, samojen perusteiden mukaan, joilla kaupunki yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastosta yleensä antaa lainoja rakennusyritykseen, kuitenkin siten, että lainoituksen ylin raja rajoitetaan 85 %: iin todellisista hankintakustannuksista, korkeintaan 385 mk:aan m³:ltä, ja että lainan kuuletusaika määrätään 25 vuodeksi, jolloin vuotuismaksu on 7 %, josta koroksi lasketaan 5 %.

5) HAKA sitoutuu omasta tai sen toimesta perustettujen asunto-osakeyhtiöiden puolesta eri sopimuksella luovuttamaan huoneistot ilman valoa, lämpöä ja lämmintä vettä sekä puhtaanapitoa heti niiden valmistuttua Suomen olympialaiskomitean säätiölle olympiakisojen majoitukseen käytet-

¹⁾ Kvsto 23 p. marrask. 20 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 13.

täväksi. Tätä luovutusta koskevassa sopimuksessa on Suomen olympialaiskomitean säätiölle varattava oikeus viimeistään ennen kesäkuun 1 p:ää 1939 lopullisesti määrätä tarvittavien huoneiden suurin määrä. Ensimmäiset rakennukset on luovutettava Suomen olympialaiskomitean säätiölle n. huhtikuun 1 p:nä 1940 sekä viimeiset viimeistään heinäkuun 1 p:nä 1940, ja on niiden hallinta palautettava heti kisojen jälkeen. Vuokraksi on laskettava 1,850 mk huonetta kohden (laskien huoneen teoreettiseksi pinta-alaksi 35 m²) koko siltä ajalta, minkä se on Suomen olympialaiskomitean säätiön hallinnassa. HAKA on oikeutettu sopimuksessa vaatimaan korvausta olympiakisojen majoituksen ehkä aiheuttamista vaurioista ja erikoiskustannuksista, paitsi normaalikulutuksesta aiheutuneista. Myöskin voivat sopimuspuolet sopimuksessa varata itselleen oikeuden ylivoimaisen esteen (force majeure) sattuessa peruuttaa sopimuksen.

Samalla valtuusto päätti luovuttaa Suomen olympialaiskomitean säätiölle siksi ajaksi, jona aluetta käytetään urheilijain majoitukseen, korvausta liikunta-alueena käytettäväksi niin paljon rakennusalueen välittömässä läheisyydessä olevaa maata, että olympiakylän kokonaispinta-ala tulee olemaan n. 30 ha.

Alueen vuokralleanto vanhainkotiä varten. Suomen kukkasrahaston perustaman Svinhufvud-kotirahaston, jonka tarkoituksena oli halpavuokraisien vanhainkodin järjestäminen varattomille keskiluokkaan kuuluville henkilöille, kartuttua niin suureksi, että oman talon rakentamista sille voitiin alkaa harkita, Suomen kukkasrahasto oli tiedustellut, voitaisiinko kodille varata Käpylästä Metsätien pohjoispuolelta ja korttelin n:o 895 länsipuolelta voimassa olevaan asemakaavaan puistoalueeksi merkitty n. 4,000 m²:n suuruinen alue. Kiinteistölautakunta laaditti tämän johdosta asemakaavan muutosehdotuksen, jossa kyseinen alue oli yhdistetty kortteliin n:o 895 ja merkitty sen tontiksi n:o 7, ynnä siihen liittyvän tonttijakoehdotuksen, mitkä kaupunginvaltuusto puolestaan hyväksyi ¹⁾ sekä oikeutti ¹⁾ lautakunnan sitten kun asemakaavanmuutos oli vahvistettu vuokraamaan kyseisen tontin Svinhufvud-kodin paikaksi v:n 1999 loppuun saakka ehdoin: että vuokramaksu määrättiin niin kauaksi aikaa kuin tonttia käytettiin alkuperäiseen tarkoitukseensa 100 mk:ksi vuodessa mutta muuten v:n 1945 alkuun 43,200 mk:ksi vuodessa nousten se tämän jälkeen kymmenvuotiskausittain 54,000 mk:aan, 64,800 mk:aan, 75,600 mk:aan, 86,400 mk:aan sekä v:n 1985 alusta 106,400 mk:aan, pysyen viimeksi mainittu vuokra voimassa vuokra-ajan loppuun saakka; että tontti tuli määrääjassa rakennetuksi ollen sen ensimmäisen rakennusvaiheen rakennusaika oleva 4 vuotta, joten vuokrasopimus raukesi ellei suunnitelmaa tässä ajassa toteutettu, toisen rakennusvaiheen rakennusaika 8 vuotta uhalla, että tontista muussa tapauksessa oli maksettava vuokraa puolet siitä, mitä edellä on määrätty sen varalta, ettei tonttia käytetty vuokrattuun tarkoitukseen; sekä että tonttia rajoittavien katuosuuksien puhtaanapito määrättiin vuokraajan velvollisuudeksi.

Eräiden hiilisataman alueiden vuokralleanto. Oy. G.H.H. ab., joka oli vuokrannut Helsingin makasiini oy:ltä hiilisataman varastokorttelin n:o 752 osan, oli saadakseen rakennussuunnitelmiansa toteuttamiseksi haltuunsa koko korttelin n:o 752 ja osan korttelia n:o 751 m.m. sopinut eräiden näissä kortteleissa sijaitsevien varastoalueiden vuokraajain, Ab. Lars Krogius

¹⁾ Kvsto 27 p. huhtik. 26 §; vrt. myös tämän kert. s. 85.

& C:o ja Oy. Hiili ja koksi ab. nimisten yhtiöiden, kanssa varastoalueiden vaihdosta ja halusi nyt varmuuden siitä, että se vielä Helsingin makasiini oy:lle vuokrattujen alueiden vuokra-ajan päätyttyäkin saisi pitää niitä hallussaan. Oy. G.H.H. ab:n tehtyä tätä koskevan anomuksen kaupunginvaltuusto puolestaan päätti ¹⁾:

taata yhtiölle korttelin n:o 752 40 m:n levyisen pohjoisosan vuokraoikeuden jatkamisen v:een 1954 ja saman korttelin 15 m:n levyisen eteläosan vuokraoikeuden jatkamisen v:sta 1944 6 kuukauden irtisanomisajoin ehdoin, että v:sta 1944 lähtien vuokra oli sen ajankohdan mukainen; sekä

vuokrata yhtiölle Majakkakadusta 5 m:n levyisen 275 m² käsittävän kaistaleen 20 mk:n vuosivuokrasta m²:ltä ehdoin, että alue luovutettiin kaupungin käytettäväksi 3 kuukauden irtisanomisen jälkeen, että pääsy kadulla oleviin paloposteihin joka tapauksessa jäi vapaaksi, että katualueen vuokraus ei ollut missään yhteydessä muun alueen vuokrauksen kanssa sekä että yhtiö kustansi kadulla olevan mukavuuslaitoksen ja juomavesipostin siirtämisen muualle ja sopi Hiili ja koksi oy:n kanssa ajosillan purkamisesta tai siirtämisestä toiseen hyväksyttävään paikkaan.

Lisäksi valtuusto päätti:

oikeuttaa yhtiön kuormaamaan uloimmallakin rautatieraitteella olevia vaunuja, sikäli kuin rautatieviranomaiset sen sallivat;

hyväksyä puolestaan yhtiön esittämän suunnitelman koxsin- ja hiilenlajittelu- ja kuormauslaitteiden rakentamisesta ehdoin, että noudatettiin raiteiden korkeata avotilaa ja muutettiin rautatievaunujen kuormaamiseen Majakkakadun lähellä käytettävien kourujen tukea ottaen huomioon, että raiteiden väliin ei sopinut pylvästä, sekä että yhtiö hankki rautatiehallituksen suostumuksen kourujen asettamiseen;

velvoittaa yhtiön purkamaan Saukonkadun raiteiden poikki kortteliin n:o 752 johtavat tasoylikäytävät sekä sijoittamaan tarpeelliset porttinsa Mittaajankadun tai poikkikatujen puolelle;

ottaa huomioon Saukonkadun raiteiden täydentämisen v:n 1939 talousarviota laadittaessa; sekä

sallia Helsingin makasiini oy:n taaimmäisen purkauslaiturin työn päätyttyä jäädä korttelin n:o 752 kohdalle, ilman että Oy. G.H.H. ab:lla oli oikeutta vaatia sen siirtämistä pois.

Tehdaskorttelien n:ot 272 ja 273 tonttien vuokralleanto. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ²⁾ vuokraamaan tehdaskorttelien n:ot 272 ja 273 tontit siten, että korttelien halki rakennettavan uuden kadun itäpuolella olevat tontit vuokrattiin enintään 10 vuodeksi ja kadun länsipuolella olevat tontit enintään 25 vuodeksi sekä muuten sellaisin ehdoin ³⁾, joita kaupunginvaltuuston aikaisempien päätösten mukaan oli noudatettava n.s. Mäkelän alueen tehdastontteja vuokrattaessa.

Vallilan korttelien vuokralleanto. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁴⁾ vuokraamaan Vallilan korttelissa n:o 700 olevat tehdastontit muita Vallilan teollisuustontteja vuokrattaessa voimassa olevin ehdoin.

Hernesaaren tehdasalueen vuokralleanto. Kaupunginvaltuuston oikeutettua ⁵⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Oy. Ford ab:lle tehdaslaitoksen paikaksi alueen Hernesaarelta määrätyin ehdoin, yhtiön taholta vielä esitettiin vuokraehtoihin nähden eräitä toivomuksia, jotka koskivat vuokra-

¹⁾ Kvsto 18 p. toukok. 19 §. — ²⁾ S:n 26 p. tammik. 23 §. — ³⁾ Ks. v:n 1920 kert. s. 4, v:n 1929 kert. s. 23 ja v:n 1936 kert. s. 22. — ⁴⁾ Kvsto 23 p. mar. rask. 19 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 57.

alueen sijoitusta ja laajentamismahdollisuuksia, sen vierellä olevan laiturin pituutta ja käyttöoikeutta, vuokrasuhteen alkamisaikaa ja sen jatkumista y.m. Asiasta käytyjen neuvottelujen perusteella laadittiin sittemmin vuokrasopimus, jossa vuokramaksu oli korotettu kaupungin lisääntyneitä kustannuksia vastaavaksi. Muuttaen aikaisempaa päätöstään¹⁾ asiassa valtuusto hyväksyi²⁾ mainitun sopimuksen oikeuttaen kiinteistölautakunnan, tämän päätöksen saatua lainvoiman, allekirjoittamaan vuokrasopimuksen kaupungin puolesta.

Kellosaaren lentosataman vuokralleanto. Kaupunginvaltuusto oikeutti³⁾ kaupunginhallituksen tekemään sisäasiainministeriön sekä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön eräin täydennyksin hyväksymän ehdotuksen mukaisen sopimuksen Kellosaaren lentosataman, täydennettynä Aero oy:n sen alueelle rakentamalla työpajarakennuksella, vuokraamisesta merivarvialaitokselle. Pääluokkaan Kiinteistöt sisältyivistä käyttövaroistaan valtuusto myönsi³⁾ 30,000 mk edellä mainitun työpajarakennuksen lunastamiseen.

Talin kartanon tallirakennuksen ja erään alueen luovuttaminen ratsastuskouluun varten. Kaupunginvaltuusto oikeutti⁴⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan tohtorinrouva K. Ritterille ratsastuskouluun varten Talin kartanon n.s. herrasväen tallirakennuksen tammikuun 1 p:stä 1939 lukien 10 vuodeksi 650 mk:n kuukausivuokrasta sekä luovuttamaan hänelle vuokratta ratsastusmaneesin rakentamista varten mainitun tallin lähellä olevan n. 0.05 ha:n suuruisen alueen vastaavaksi ajaksi, kaikki ehdoin, että tallista saatu lanta jätettiin korvauksetta kaupungin käytettäväksi.

Alueen vuokraaminen eräälle Helsingin maalaiskunnan kansakoululle. Kaupunginvaltuusto oikeutti⁵⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin maalaiskunnan Metsolan kansakoululle Pakilan korttelin n:o 124 ynnä siihen liittyvän alueen, yhteensä n. 6,600 m², koulutontiksi 50 vuoden ajaksi tammikuun 1 p:stä 1939 lukien 5,000 mk:n vuosivuokrasta sekä muuten tavanmukaisin ehdoin.

Eräiden Pitäjänmäen alueiden vuokralleanto. Kaupunginvaltuusto oikeutti⁶⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan Helsingin pitäjän Talin kylässä olevan, kaupungin omistaman Lassas nimisen tilan RN 1³² alla mainitut alueet helmikuun 28 p:ään 1967 asti seuraaville yhtiöille:

Kastor oy:lle varastorakennuksen paikaksi sen anoman n. 4,464 m²:n suuruisen alueen, vuokran ollessa heinäkuun 18 p:n 1938 ja helmikuun 28 p:n 1947 välisenä aikana 13,390 mk, seuraavana 10-vuotiskautena 18,750 mk ja viimeisenä 10-vuotiskautena 24,550 mk vuodessa ja muuten samoin ehdoin kuin oli voimassa yhtiölle vuokrattuun tehdasalueeseen⁷⁾ nähden;

Rakennuslevy Suomi oy:lle tehdasrakennuksen paikaksi sen anoman n. 3,250 m²:n suuruisen alueen, vuokran ollessa helmikuun 28 p:ään 1947 saakka 13,000 mk, seuraavana 10-vuotiskautena 18,200 mk ja viimeisenä 10-vuotiskautena 23,725 mk vuodessa ja muuten edellä mainitun vuokraehdoin; sekä

Oy. Värikomppania ab:lle tehdasrakennuksen paikaksi sen anoman n. 1,500 m²:n suuruisen alueen, vuokran ollessa helmikuun 28 p:ään 1947 saakka 6,000 mk, seuraavana 10-vuotiskautena 8,400 mk ja viimeisenä 10-

¹⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 57 — ²⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 24 §; vrt. tämän kert s. 94. — ³⁾ Kvsto 26 p. tammik. 25 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. lokak. 22 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. lokak. 21 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. elok. 20 §. — ⁷⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 58.

vuotiskautena 10,950 mk vuodessa sekä muuten edellä mainituin vuokrahdoin.

Tapanilan erään alueen luovuttaminen urheilukentäksi. Kaupungin hallituksen päätettyä ¹⁾ määrätyn ehdoin luovuttaa Helsingin maalaiskunnalle Koulu- ja Puutarhatic risteyksestä Tapanilasta n. 3.7 ha:n suuruisen alueen urheilukentäksi, mainitun kunnan kunnanvaltuusto kuitenkin ei hyväksynyt kuuden kuukauden irtisanomista tarkoittavaa ehtoa. Tällöin kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ suostua kyseiseen luovutukseen 10 vuoden ajaksi tammikuun 1 p:stä 1939 lukien kaupunginvaltuutuksen jo määräämin ehdoin.

Vuokra-ajan y.m. vuokraehtojen muuttaminen. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ³⁾ muuttamaan Oy. Autopalatsi nimiselle yhtiölle vuokratun korttelin n:o 215a alueen vuokrasopimusta siten, että rakennuksen kolmannen kerroksen keilaratoina käytettäväksi tarkoitettuun osaan sai järjestää varastohuoneistoja. Oy. Autopalatsi nimisen yhtiön myöhemmin anottua m.m. sille vuokratun IV kaupunginosan korttelin n:o 215a alueen vuokra-ajan pidentämistä ⁴⁾, kaupunginvaltuusto oikeutti ⁵⁾ kiinteistölautakunnan pidentämään yhtiön vuokra-aikaa 5 vuodella entisin vuokrahdoin muuten, paitsi että vuokramaksu pidennetyltä ajalta korotetaan 500,000 mk:aan.

Helsingin makasiini oy:n suunniteltua laiturivarastorakennuksen ynnä nosturien rakentamista Länsisataman laivalaiturin eteläiseen kärkeen sekä tehtyä tätä koskevan anomuksen, valtuusto, sitoutuen samalla omavelkaiseen takaukseen tätä varten otettavasta obligatiolainasta ⁶⁾, päätti ⁷⁾, kun Hietalahden ja Jätkäsaaren toimilupaoikeus päättyi heinäkuun 1 p:nä 1944, että se rakennusala, joka tarvitaan yhtiön Laivarannan varrelle rakennettavaa uutta varastorakennusta varten, vuokrataan yhtiölle heinäkuun 1 p:ään 1969 saakka siten, että alueesta maksetaan vuokraa 1: 50 mk m²:ltä heinäkuun 1 p:ään 1944 ja sen jälkeiseltä ajalta käyvän vuokran mukaan, sekä ehdoin, että yhtiö kustantaa varastorakennuksen rakentamisen johdosta tarpeelliset viemärien ja vesijohtojen muutokset.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁸⁾ pidentämään Voinvienti osuusliike Valio nimiselle osuuskunnalle korttelista n:o 787, Lauttasaarenkadun varrelta vuokratun alueen vuokra-aika 20 vuodella heinäkuun 1 p:stä 1967 lukien, määräten vuokra sopivaksi katsomansa suuruiseksi.

Muuttaen aikaisempaa päätöstään ⁹⁾ asiassa kaupunginvaltuusto oikeutti ¹⁰⁾ kiinteistölautakunnan Oy. Ikopal ab:n anomuksesta pidentämään yhtiön vuokraoikeuden Hernesaaren alueeseen n:o 6 sekä kiinteistölautakunnan yhtiölle heinäkuun 1 p:stä 1938 v:n 1941 loppuun vuokraamaan 280 m²:n suuruiseen lisäalueeseen 25 vuodella tammikuun 1 p:stä 1942 lukien 56,870 mk:n vuosivuokrasta ja muuten alueen n:o 6 suhteen voimassa olevin vuokrahdoin sekä edellytyksin, että vuokraajan tuli järjestää toimintansa niin, ettei siitä savun, noen t.m.s. muodossa ollut häirtää erään naapurialueen vuokraajan Oy. Ford ab:n toiminnalle.

Tontin varaaminen keskuskeittola- y.m. rakennuksen paikaksi. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ varata XI kaupunginosan korttelissa n:o 326 olevan

¹⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 189. — ²⁾ Kvsto 26 p. lokak. 18 §. — ³⁾ S:n 12 p. tammik. 7 §; vrt. myös v:n 1937 kert. s. 58. — ⁴⁾ Kvsto 9 p. marrask. 23 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. jouluk. 17 §. — ⁶⁾ Vrt. tämän kert. s. 17. — ⁷⁾ Kvsto 5 p. lokak. 24 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. kesäk. 11 §; vrt. myös tämän kert. s. 63. — ⁹⁾ Ks. v:n 1937 kert. 58. — ¹⁰⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 25 §. — ¹¹⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 13 §; vrt. tämän kert. s. 49 ja 105.

Helsinginkadun tontin n:o 24 keskuskeittolan ja huoltolautakunnan työpöytäruokien tarpeiksi rakennettavan talon paikaksi.

Pikku-Huopalahden koillisrannan käyttö kaatopaikkana. Kaupunginvaltuusto oikeutti ¹⁾ puhtaanapitolaitoksen toistaiseksi käyttämään Pikku-Huopalahden koillisrantaan rikkojen kaatopaikkana sekä myönsi sen järjestämiseksi 88,000 mk katujen ja kiinteistöjen puhtaanapitomäärärahan Uudistyöt ylityksenä.

Tontin varaaminen konsertti- ja kongressitalon paikaksi. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ varata suunnitteilla olevan konsertti- ja kongressitalon rakennuspaikaksi sen alueen, jota rajoittaa etelässä Simonkatu, lännessä Annankatu sekä pohjoissuunnassa linja-autoaseman alue.

Herttoniemen alueiden varaaminen pienteollisuustarkoituksiin ja puutavaravarastopaikoiksi. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ varata tontteja Herttoniemen aseman itäpuolelta, Degerön tiestä pohjoiseen, pienteollisuustarkoituksiin ja puutavaravarastoiksi rakennustoimiston satamarakennusosaston asiasta laatiman suunnitelman mukaisesti sekä merkitä v:n 1939 talousarvioon 480,000 mk:n suuruisen määrärahan tarpeellisten kunnostamistöiden suorittamiseen siellä.

Paikan luovuttaminen lentäjäpatsaan pystyttämistä varten. Suomen ilmapuolustusliiton ja Ilmavoimien upseeriyhdistyksen anottua paikan luovuttamista lentäjäpatsaan pystyttämistä varten kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ ilmoittaa niille luovuttavansa tarkoitukseen korvauksetta joko Hesperian puiston korkeimman kohdan tai Lallukan taiteilijakodin edustalla olevan Hesperian esplanaadin korkeimman kohdan ehdoin, että patsas pystytettiin viimeistään v:n 1940 kuluessa, mutta pidätti itselleen oikeuden lopullisesti määrätä paikan sitten kun oltiin päästy lopulliseen selvyyteen patsaan muodosta ja koosta.

Ulkosalla tapahtuva kukkakauppa. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa voimassa olevien, kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla kaupungin alueella harjoitettavaa kauppaa ja muuta sen tapaista ansiotoimintaa koskevien määräysten 4 §:ään sisältyvää viljelemättömien kukkien sekä halvempien puutarhakukkien myyntiä ulkosalla arkipäivinä kukkakauppojen aukioloaikoina sekä sunnuntaisin ja pyhäpäivinä klo 9—15 koskevaa määräystä ⁵⁾ siten, että kyseistä kauppaa erikoistapauksissa sai harjoittaa kiinteistölautakunnan harkinnan mukaan muunakin vuorokauden aikana ⁶⁾ sekä myöhemmin lisäksi siten, että se sai käsittää kaikenlaisten kukkien myynnin ⁷⁾.

A s e m a k a a v a k y s y m y k s e t

Kaupunginvaltuuston v. 1937 päättämien asemakaavan- ja tonttijaon muutosten vahvistaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti seuraavina päivinä alla mainittujen alueiden asemakaavanmuutoksia ⁸⁾ koskevat kaupunginvaltuuston päätökset ⁹⁾: joulukuun 23 p:nä 1937 XIII kaupunginosan korttelissa n:o 419 olevan Mechelininkadun tontin n:o 7 ¹⁰⁾; joulukuun 29 p:nä 1937 XIV kaupunginosan korttelien n:ot 495, lukuunottamatta Topeliuksenkadun ton-

¹⁾ Kvsto 18 p. toukok. 20 §. — ²⁾ S:n 22 p. kesäk. 12 §. — ³⁾ S:n 24 p. elok. 19 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. kesäk. 11 §. — ⁵⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 37. — ⁶⁾ Kvsto 27 p. huhtik. 31 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. kesäk. 12 §. — ⁸⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. v:lta 1937 s. 225 ja v:lta 1938 s. 178—180, 182, 183 ja 185. — ⁹⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 62—71. — ¹⁰⁾ Kvsto 26 p. tammik. 3 §.

tin n:o 12 rakennusrajoja ja -aloja, 496, 497, 501, 502, 503, 508, lukuunottamatta Lepolankujan tontin n:o 3 rakennusrajoja ja -aloja, ja 510¹⁾); helmikuun 5 p:nä 1938 IX kaupunginosan korttelin n:o 204²⁾); helmikuun 8 p:nä 1938 II kaupunginosassa olevan rautatien keskusasema-alueen ynnä korttelien n:ot 39 b, 96, 99 ja 103, XII kaupunginosan korttelien n:ot 350 ja 359 ja XIV kaupunginosan korttelin n:o 512²⁾); maaliskuun 2 p:nä 1938 II kaupunginosan korttelin n:o 99, VI kaupunginosan korttelin n:o 226 ja XIV kaupunginosan korttelin n:o 478³⁾); maaliskuun 7 p:nä 1938 IV kaupunginosan korttelin n:o 167³⁾); maaliskuun 24 p:nä 1938 XV kaupunginosan itäosan ja XVIII kaupunginosan korttelin n:o 604⁴⁾); sekä huhtikuun 13 p:nä 1938 XII kaupunginosan korttelien n:ot 387 ja 388 lukuunottamatta edellisen korttelin tontteja n:ot 3, 5 ja 7, joiden suhteen asia oli otettava uudelleen harkittavaksi huomioonottaen rakennushallituksen asiasta antamasaan lausunnossa tekemät huomautukset⁵⁾).

XXIII kaupunginosan asemakaavan vahvistaminen. Sisäasiainministeriö pyysi kaupunginvaltuuston lausuntoa rautatiehallituksen ministeriön hyväksyttäväksi jätetyn XXIII kaupunginosan eli Toukolantien, Kumpulantien ja Vanhankaupungin selän välisen alueen asemakaavan⁶⁾ suhteen tekemästä ehdotuksesta, että suunniteltu Viikinkatu asemansa puolesta vaarallisena ja vaihtoliikennettä tehdastonteille häiritsevänä koko leveydeltään jätettäisiin vahvistettavan asemakaava-alueen ulkopuolelle. Kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾ sisäasiainministeriölle esittää, että mainittu huomautus jätettäisiin varteenottamatta, siihen katsoen, että Viikinkatua ei missään tapauksessa voitu poistaa tehdaskorttelien n:ot 667 ja 668 kohdalta, joten tuntui luonnolliselta, että katua jatkettiin suoraan pohjoiseen kortteleita n:ot 669, 670 ja 671 pitkin, koska muuten muodostuisi vielä vaarallisempi tasoristeys Hylkysaarenkadun kohdalle, ja että liikenne Viikinkatua leikkaavilla tehdasraiteilla todennäköisesti tulisi olemaan verraten vähäinen ja kaupunki sitä paitsi voi ryhtyä toimenpiteisiin liikenteen rajoittamiseksi ja katuliikenteen turvaamiseksi.

Sisäasiainministeriö vahvisti helmikuun 22 p:nä kyseisen asemakaavan ynnä asemakaavamääräykset valtuuston alkuperäisen päätöksen mukaisesti⁸⁾).

Kaupunginvaltuuston kertomusvuonna hyväksymät asemakaavanmuutokset. Aikaisemmin oli vahvistettu asemakaavanmuutos ja laadittu kauppa-
kirja n. 55 m²:n erottamiseksi II kaupunginosan korttelista n:o 42 Kaisaniemenkadun leventämistä varten⁹⁾, mutta tonttijakoa ei vielä ollut muutettu asemakaavan ja omistussuhteiden mukaiseksi. Koska kyseiseen kortteliin nyttemmin alettiin rakentaa uudisrakennusta kiinteistölautakunta laaditutti asianomaisen tonttijakokartan n:o 105, jonka mukaan uuden, koko korttelin n:o 42 käsittävän tontin numero on 2+4 ja pinta-ala 18,759.4 m². Kaupunginvaltuusto hyväksyi¹⁰⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 17 p:nä sen päätöksen¹¹⁾).

Helsingin puhelinyhdistyksen anottua III kaupunginosan korttelissa n:o 52 olevaa tonttia n:o 10 Korkeavuorenkadun varrella koskevan asemakaavan

¹⁾ Kvsto 26 p. tammik. 3 §. — ²⁾ S:n 9 p. maalisk. 2 §. — ³⁾ S:n 30 p. maalisk. 2 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. huhtik. 5 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. toukok. 3 §. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 62. — ⁷⁾ Kvsto 26 p. tammik. 16 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. maalisk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 181. — ⁹⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 3 ja 6 sekä v:n 1934 kert. s. 3. — ¹⁰⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 16 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. syysk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 201.

muuttamista asemakaavamääräysten osalta siten, että kävisi mahdolliseksi sen mainitulla tontilla olevan hallintorakennuksen osan korottaminen suurimpaan avoimen paikan vierellä sallittuun korkeuteen eli seitsenkerroksiseksi sekä jätettyä sitoumuksen 300,000 mk:n suuruisen korvausmäärän suorittamisesta kaupungille tästä oikeudesta, valtuusto hyväksyi ¹⁾ kiinteistölautakunnan tämän johdosta laadituttaman kyseistä tonttia koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,821. Sisäasiainministeriö vahvisti heinäkuun 12 p:nä sen päätöksen ²⁾. Helsingin puhelin yhdistyksen myöhemmin anottua saada korottaa Kasarmikadun tontin n:o 9 ja Korkeavuorenkadun tontin n:o 10 käsittävällä alueella olevat rakennuksensa kokonaisuudessaan kahdeksan kerroksisiksi sekä jätettyä sitoumuksen 120,000 mk:n suuruisen korvausmäärän suorittamisesta kaupungille tästä oikeudesta, valtuusto hyväksyi ³⁾ yhteistoimin julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan kanssa asiasta laaditun mainittuja tontteja koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,862, joka sisälsi asemakaavamääräysten muuttamisen siten, että mainitun kahdeksannen kerroksen ulkoseinä oli siirretty 4 m sisään päin. Sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 23 p:nä sen päätöksen ⁴⁾.

Keskinäisen henkivakuutusyhtiö Suomen anottua saada käyttää konttoritarkoituksiin alunperin ruokailu- ja kokoushuoneina käytettäväksi suunniteltua IV kaupunginosan *korttelissa n:o 66* omistamalleen Yrjönkadun tontille n:o 10 rakennettavan toimitalonsa kuudetta kerrosta kiinteistölautakunta laaditutti anomuksen mukaisen n:olla 1,827 merkityn kyseistä tonttia koskevan asemakaavan muutosehdotuksen. Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi. Rakennushallitus oli kuitenkin ilmoittanut asiasta annettavassa lausunnossaan, ettei se voinut puoltaa ehdotuksen hyväksymistä, ollen sen mielestä rakennetun rakennuksen pohja-ala vahvistettava tontin rakennusalakasi asemakaavamääräyksellä entisen olotilan mukaisesti ja lisäksi asemakaavamääräyksellä myönnettävä kyseinen ullakkokerroksen sisustamisoikeus. Tämän johdosta sisäasiainministeriö pyysi kaupunginvaltuuston lausuntoa asiasta. Kiinteistölautakunta laaditutti tällöin rakennushallituksen vaatimuksen mukaisen n:olla 1,888 merkityn uuden asemakaavan muutosehdotuksen asemakaavamääräyksineen, johon, koska vastapäätä tonttia n:o 10 olevat *korttelin n:o 63* tontit n:ot 9 ja 11 saivat lisätyn rakentamisoikeuden, jos tontille n:o 10 vahvistetaan rakennusraja Yrjönkadun puolelle nykyisen rakennuksen mukaisesti, oli lisätty asemakaavamääräys, jonka mukaan rakennuskorkeus mainituilla tonteilla lasketaan 15 m:n katuleveyden mukaan. Valtuusto päätti ⁶⁾ ilmoittaa ministeriölle, että anomus edellisen asemakaavan muutosehdotuksen vahvistamisesta saa raueta sekä hyväksyä uuden muutosehdotuksen ja alistaa sen sisäasiainministeriön tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman Hietalahdenkadun leventämistä ⁸⁾ 29 m:n levyiseksi tarkoittavan IV kaupunginosan *korttelissa n:o 79* olevaa Hietalahdenkadun tonttia n:o 1, *korttelissa n:o 157* olevia Eerikinkadun tonttia n:o 37 ja Ruoholahdenkadun tonttia n:o 18

¹⁾ Kvsto 27 p. huhtik. 25 §; vrt. myös v:n 1937 kert. s. 64. — ²⁾ Kvsto 24 p. elok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 189. — ³⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 23 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. syysk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 194. — ⁵⁾ Kvsto 27 p. huhtik. 24 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. marrask. 3 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. maalisk. 16 §. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1936 kert. s. 4, 13 ja 14.

sekä valtion omistamaa *korttelia* n:o 78 koskevan tarkistetun asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,802 b asemakaavamääräyksineen, sekä *kortteleita* n:ot 80, 81 ja 158 koskevine asemakaavamääräyksineen, joiden mukaisesti Hietalahdenkadun toisella puolella olevien tonttien rakennuskorkeus edelleen oli laskettava 15 m:n levyisen kadun mukaiseksi. Sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 20 p:nä tämän päätöksen ¹⁾. Kaupunginhallitusta päätettiin kehoittaa ryhtymään valtion kanssa neuvotteluihin kadun leventämistä varten korttelista n:o 78 tarvittavan kaistaleen luovuttamiseksi kaupungille.

V kaupunginosan *korttelissa* n:o 93 olevan Ison Roobertinkadun tontin n:o 23 omistava Kansanravintolan kiinteistö oy., tontin n:o 25 omistava Kiinteistö oy. Iso Roobertinkatu 28—30 ja tontin n:o 27 omistava Asunto oy. Fredrikinpasaasi olivat yhteisesti anoneet sellaisen muutoksen tekemistä voimassa olevaan asemakaavaan, että mainittujen tonttien yhteiseksi pihamaaksi muodostettaisiin eräs määräalue, että tonteille n:ot 25 ja 27 sallittaisiin määrätylle paikalle rakentaa yksikerroksinen rakennus sekä että kaikille edellä mainituille tonteille tulisi julkisivuoikeus yhteistä pihamaata vastaan. Kiinteistölautakunnan, joka puolsi ehdotettua muutosta ehdoin, että siinä mainittu yksikerroksinen rakennus jätettiin pois, mihin tontin-omistajatkin puolestaan suostuivat, laaditutti tämän mukaisen kyseisiä tontteja koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,823 asemakaavamääräyksineen, jonka valtuusto hyväksyi ²⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 22 p:nä tämän valtuuston päätöksen ³⁾.

Lokal ab. Östra Henriksgatan 13 niminen yhtiö oli anonut II kaupunginosan *korttelissa* n:o 99 omistamiensa Heikinkadun tonttien n:ot 3 ja 4 yhdistämistä yhteenrakentamistarkoituksessa yhdeksi tontiksi. Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ kiinteistölautakunnan tällöin laadituttaman n:olla 101 merkityn tonttijakokartan, jossa kyseinen kortteli kokonaisuudessaan oli järjestetty Heikinkadun tontiksi n:o 13, sekä alisti päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi. Sisäasiainministeriö vahvisti maaliskuun 2 p:nä sen päätöksen ⁵⁾.

Valtuusto oli eräin muutoksin periaatteellisesti hyväksynyt ⁶⁾ Ab. P. Sinebryhoffin nimisen yhtiön esittämän suunnitelman koko n.s. Sinebryhoffin alueen eli V kaupunginosan *korttelien* n:ot 83, 84 a, 84 b, 91, 117, 118, 164 ja 165 uudeksi asemakaavajärjestelyksi ⁷⁾, sen johdosta, että julkisuudessaakin oli lausuttu toivomuksia, ettei n.s. Sinebryhoffin puistoa ja muitakin alueella olevia puuryhmiä hävitettäisi sekä hyvien valaistus-suhteiden säilyttämiselle tärkeitä tasoeroavaisuuksia muutettaisi, ollen yhtiön sitouduttava olemaan vastustamatta sitä, että katuprofiilit vahvistettaisiin pääasiallisesti laaditun piirroksen n:o 1,842 mukaisesti. Valtuustolta samalla kertaa saamansa tehtävän nojalla kiinteistölautakunta sittemmin laaditutti asianmukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,900 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen. Ehdotukseen oli otettu tarpeelliset asemakaavamääräykset rakennusten kattolistakorkeudesta, kortteliin n:o 84 b järjestettävästä läpikulkuaukosta ja korttelin n:o 83 tonttien julkisivuoikeudesta, määräys siitä, että tonttien välirajat oli jätettävä aitaamatta ja ettei asuin- ja työhuoneen lattia saanut olla vahvistetun katu- tai pih-

¹⁾ Kvsto 24 p. elok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok s. 185. — ²⁾ Kvsto 27 p. huhtik. 21 §. — ³⁾ S:n 24 p. elok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 186. — ⁴⁾ S:n 26 p. tammik. 20 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. maalisk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 201. — ⁶⁾ Kvsto 27 p. huhtik. 20 §. — ⁷⁾ Vrt. v:n 1936 kert. s. 4.

tason alapuolella. Voimassa olevista asemakaavamääräyksistä oli säilytetty määräys siitä, että tonteilla, joille on määrätty kattolistakorkeus, rakennuksen ulkokatto saa kohota enintään 30°:n kaltevuuskulmassa ja että korttelin n:o 118 tontteja n:ot 3, 5 ja 10 saa käyttää ainoastaan makasiinitontteina. Lisäksi oli asemakaavaan liitetty määräys, minkä mukaan korttelin n:o 91 tonteille n:ot 15 ja 16 sekä korttelin n:o 113 tontille n:o 40 rakennettaessa rakennuskorkeutta määrätessä ei saanut laskea hyväksi korttelin n:o 91 lounaisosaan järjestettävää pientä puistoaluetta. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ kyseisen asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Helsingin juutalaisen seurakunnan pyydettyä kaupungilta sille synagogan ja koulun paikaksi aikanaan korvauksetta luovutetun IV kaupunginosan *korttelissa n:o 154* olevan Malminkadun tontin n:o 26 luovutuskirjaa lainhuudon hankkimista varten, kiinteistölautakunta piti tarpeellisena ennen luovutuskirjan antamista vahvistaa sellaisen tonttia koskevan asemakaavamääräyksen, jonka mukaan tonttia saa käyttää ainoastaan seurakunnallisiin tarkoituksiin ja sille ei saa rakentaa muita asuinhuoneistoja kuin ne, mitkä tarvitaan rakennuksen hoitohenkilökunnalle. Lautakunnan tällä pohjalla laadituttaman asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,877 valtuusto hyväksyi ²⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti marraskuun 16 p:nä valtuuston päätöksen ³⁾.

Saamiensa toimeksiantojen mukaisesti kiinteistölautakunta laaditutti asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,875, joka koski Lapinlahdenkadun leventämistä ⁴⁾ *korttelien n:ot 166 a, 166 b, 168 ja 169* kohdalla kadun eteläpuolella, ja johon korttelin n:o 168 kansakoulutontille oli merkitty uudet rakennusrajat valtuuston hyväksymien sille rakennettavan koulun luonnospiirustusten ⁵⁾ mukaisesti sekä asemakaavamääräyksissä määrätty Lapinlahdenkadun varrella olevien korttelin n:o 154 tonttien n:ot 6, 7, 8 ja 9, korttelin n:o 155 tonttien n:ot 11, 12, 13, 14, 15, 16 ja 31, korttelin n:o 166 b tontin n:o 18, korttelin n:o 166 a tontin n:o 20 sekä korttelin n:o 169 tonttien n:ot 12 ja 14 rakennuskorkeus mainitun kadun puolella laskettavaksi 15 m:n katuleveyden mukaisesti. Valtuusto hyväksyi ⁶⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti lokakuun 10 p:nä sen päätöksen ⁷⁾.

Kun IV kaupunginosan *kortteli n:o 167* jaettiin kortteleiksi n:ot 167 ja 167 a ⁸⁾, jäi kyseisen alueen tonttijako vahvistamatta. Sittemmin kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 99 merkityn tonttijakokartan, jonka mukaan kumpikin uusi kortteli käsitti yhden tontin, Lauttasaarenkadun tontit n:ot 1 ja 2; valtuusto hyväksyi ⁹⁾ tonttijakoehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi. Sisäasiainministeriö vahvisti maaliskuun 7 p:nä sen päätöksen ¹⁰⁾.

Kiinteistölautakunta oli kaupunginhallitukselta saamansa kehoituksen mukaisesti laadituttanut IV kaupunginosan *korttelissa n:o 169* olevan Lapinlahdenkadun tontin n:o 14 149 m²:n suuruisen osan luovuttamista ¹¹⁾ kaupungille, minkä korvauksena yhtiö sai oikeuden rakentaa tontille suunnitellun rakennuksensa kuusikerroksiseksi, koskevan asemakaavan muutos-

¹⁾ Kvsto 9 p. marrask. 22 §. — ²⁾ S:n 5 p. lokak. 15 §. — ³⁾ S:n 7 p. jouluk. 2 §; ks. myös kunnall. asetuskok. s. 197. — ⁴⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 72. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 52. — ⁶⁾ Kvsto 24 p. elok. 16 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. lokak. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 197. — ⁸⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 3. — ⁹⁾ Kvsto 26 p. tammik. 19 §. — ¹⁰⁾ S:n 30 p. maalisk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 201. — ¹¹⁾ Ks. tämän kert. s. 61.

ehdotuksen n:o 1,896 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen ja asemakaavamääräyksineen, ollen tontin rajat siinä tarpeellisella tavalla muutettu ja sen eri osille vahvistettu kattolistatasot; valtuusto hyväksyi ¹⁾ muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Valtuuston oikeutettua kiinteistölautakunnan tarpeellisen asemakaavanmuutoksen tultua vahvistetuksi myymään Voinvientiosuusliike Valio nimiselle osuuskunnalle tai sen määräämälle IV kaupunginosan *korttelissa n:o 175 a* olevan Ruoholahdenrannan tontin n:o 3 a ²⁾, osuuskunta anoi omistamansa Ruoholahdenrannan tehdastontin n:o 56 b yhdistämistä siihen samassa yhteydessä, minkä jälkeen kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 1,879 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, jossa molemmat tontit oli yhdistetty Ruoholahdenrannan tehdastontiksi n:o 3 sekä asemakaavamääräyksillä määritelty tontin kattolistatasot ja lisäksi määrätty, että tontille oli rakennettava yleinen porras Lönnrotinkadulta Ruoholahdenrannalle, kuuluu tämän portaan rakentaminen ja kunnossapito tontille n:o 3. Valtuusto hyväksyi ³⁾ muutosehdotukset alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupungin keskustasta Länsisatamaan johtavan pääliikenneväylän rakentamista ja n.s. Kampin alueen käyttöä tarkoittavien aikaisempien alustavien toimenpiteiden jatkamiseksi kiinteistölautakunta laaditutti Kampin aluetta eli IV kaupunginosan *kortteleita n:ot 179, 215, 216 ja 217* koskevan lopullisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,808, jossa entinen kortteli n:o 215 oli jaettu kortteleiksi n:ot 163, 215 a, 215 b ja 215 c, jatkettu Runeberginkatua suoraan korttelin n:o 216 halki ja johdettu Salomonkatu Lapinrinteelle sekä tämän johdosta muutettu korttelin n:o 179 rajaa ja järjestetty uudelleen asemakaavaan aikaisemmin merkitty korttelien n:ot 179 ja 216 välinen puistikko sekä nimitetty korttelien n:ot 215 a ja 215 b välinen uusi katu Jaakonkaduksi ja korttelien n:ot 215 c ja 192 välinen katu Olavinkaduksi. Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ ehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 27 p:nä sen päätöksen ⁵⁾ korttelin n:o 154 tontteja n:ot 10 ja 11 sekä korttelin n:o 162 tonttia n:o 36 koskevine asemakaavamääräyksineen. Myöhemmin valtuusto hyväksyi ⁶⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman, kortteleita n:ot 216 ja 217 koskevan tonttijakoehdotuksen n:o 115, jonka mukaan kumpikin kortteli tuli käsittämään ainoastaan yhden tontin. Sisäasiainministeriö vahvisti marraskuun 16 p:nä viimeksi mainitun päätöksen ⁷⁾.

Fastighets ab. Ehrensvärd niminen yhtiö oli anonut, että VI kaupunginosan *korttelissa n:o 219* olevaan rakennettuun Rehbinderintien tonttiin n:o 25 saataisiin yhdistää sen viereinen rakentamaton Ehrensvärdintien tontti n:o 35 ja että molemmat tontit saataisiin rakentaa yhteen sekä että tarpeellisen asemakaavamuutoksen yhteydessä vahvistettaisiin uudelle tontille asemakaavamääräys, jonka mukaan n. 167 m²:n suuruista ullakotilaa saisi käyttää koulutarkoituksiin. Kiinteistölautakunnan laadituttua anomuksen mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,891 tonttijakokarttoineen, saaden ehdotukseen merkityn asemakaavamääräyksen mukaan ullakkokerroksesta sisustaa kouluhuoneiksi anomuksesta poiketen

¹⁾ Kvsto 9 p. marrask. 19 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 63. — ³⁾ Kvsto 9 p. marrask. 20 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. huhtik. 22 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. elok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 185. — ⁶⁾ Kvsto 5 p. lokak. 16 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. jouluk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 201.

enintään 215 m², valtuusto hyväksyi¹⁾ tämän asemakaavan ja tonttijaon muutoksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Sen jälkeen kun VI kaupunginosan *korttelissa n:o 226* olevien Armfeltintien tonttien n:ot 6 ja 8 omistajat olivat keskenään sopineet tonttiensa väli-
rajan muuttamisesta sekä anoneet vahvistetun tonttijaon tämän mukaista muuttamista, kiinteistölautakunta laaditutti asianmukaisen tonttijaon muutosehdotuksen sekä, katsoen, että tonttien rakennusrajoja samalla olisi muutettava, myöskin kyseistä korttelia koskevan asemakaavan muutos-
ehdotuksen n:o 1,793. Valtuusto hyväksyi²⁾ kummatkin ehdotukset ja sisäasiainministeriö vahvisti maaliskuun 2 p:nä sen päätöksen³⁾.

Valtuuston hyväksyttyä Sörnäs ab:n kanssa tehtävän sopimuksen⁴⁾ yhtiön vuokra-alueiden lunastamisesta kaupungille kiinteistölautakunta laaditutti tällöin lunastettavaa Vallilan *korttelia n:o 272* sekä sen ohella myöskin sen äärestä *korttelia n:o 273* koskevan asemakaavan muutosehdotuksen, jossa kyseiset korttelit oli järjestetty kokonaan uudelleen siten, että niistä oli muodostettu kuusi korttelia merkiten ne n:oilla 272, 273, 275, 276, 277 ja 278 ja jaettu kortteli n:o 275 tontteihin siten, että osalla niistä oli julkisivu Lautatarhankadulle ja osalla Varastokadulle päin. Valtuusto hyväksyi⁵⁾ edellä selostetun asemakaavan ja tonttijaon muutoksen asema-
kaavamääräyksineen piirustuksen n:o 1,853 ja siihen liittyvien tonttijako-
karttojen mukaisesti. Sisäasiainministeriö vahvisti syyskuun 30 p:nä sen päätöksen⁶⁾.

Kiinteistölautakunta oli kaupunginvaltuuston kehoituksesta⁷⁾ laadituttanut X kaupunginosan *tehdaskorttelin n:o 294* Hämeentien puoleisen osan muuttamista asuntotonteiksi tarkoittavan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,880 siihen liittyvine tonttijakoehdotuksineen. Valtuusto hyväksyi⁸⁾ ne alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kiinteistölautakunta laaditutti saamansa kehoituksen⁹⁾ mukaisesti asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,843, jossa kaupungin ostama X kaupunginosan *korttelissa n:o 297* olevan Sirkuskadun tontin n:o 8 pohjoisosa oli merkitty puistoksi. Ehdotuksessa oli jällelle jäävä osa mainittua tonttia merkitty Saariniemenkadun tontiksi n:o 3 ja Sirkuskadun ja Sirkuspuistikon nimiksi Paasivuorenkatu ja Paasivuorenpuistikko sekä liitetty siihen sellainen asemakaavamääräys, että *korttelin n:o 298* tonteille n:ot 4, 6 ja 8 oli katurakennuksen korkeus määrättävä, etupihat mukaanluettuina 18 m:n katuleveyden mukaan; ehdotukseen liittyi asianmukainen tonttijakokartta. Valtuusto hyväksyi¹⁰⁾ asemakaavanmuutoksen ja sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 17 p:nä sen päätöksen¹¹⁾.

Oy. John Stenberg ab. niminen yhtiö, jonka tarkoituksena oli rakentaa X kaupunginosan *korttelissa n:o 300* olevalle Siltasaarenkadun tontille n:o 1 julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan hyväksymien piirustusten mukainen verstasrakennus, oli anonut oikeutta saada sijoittaa rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen näyttely- ja myymälähuoneiston omaa tarvettaan

¹⁾ Kvsto 23 p. marrask. 14 §. — ²⁾ S:n 26 p. tammik. 17 §. — ³⁾ S:n 30 p. maalisk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 182. — ⁴⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 59 ja 190. — ⁵⁾ Kvsto 24 p. elok. 14 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. lokak. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 196. — ⁷⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 71. — ⁸⁾ Kvsto 5 p. lokak. 17 §. — ⁹⁾ Vrt. tämän kert. s. 62. — ¹⁰⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 19 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. syysk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 190.

varten sekä samanlaisia huoneistoja pääasiallisesti niitä muitakin teollisuuslaitoksia varten, jotka tulisivat uudisrakennuksessa toimimaan, sekä lisäksi vielä saada sisustaa varastotiloja rakennukseen suunnitellun tornin yhdeksänteen kerrokseen. Kiinteistölautakunnan laadituttua toteuttamisen edellyttämät asemakaavamääräykset sisältävän, n:o:lla 1,848 merkityn piirustuksen ja anojayhtiön jätettyä kaupunginkansliaan sitoumuksen 262,500 mk:n suuruisen korvaussumman suorittamisesta kaupungille ehdotuksen tultua asianmukaisesti vahvistetuksi, valtuusto hyväksyi ¹⁾ mainitun ehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti syyskuun 1 p:nä sen päätöksen ²⁾.

Kun XI kaupunginosan *korttelissa* n:o 330, Hämeentien varrella oleva Pelastusarmeijan yömaja piakkoin tulisi hävitettäväksi, heräsi kysymys mainitun korttelin muuttamisesta puistoksi, minkä johdosta kiinteistölautakunta laaditti n:o:lla 1,874 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, jossa tämä muutos oli toteutettu. Valtuusto hyväksyi ³⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti syyskuun 28 p:nä sen päätöksen ⁴⁾; puiston nimeä koskevalta osaltaan kysymys jäi ratkaisematta.

Saalem lähetys nimisen yhdistyksen, XI kaupunginosan *korttelissa* n:o 331 olevan Pengerkadun tontin n:o 9 omistajan anottua saada voimassa olevasta asemakaavasta poiketen rakentaa kokoussalinsa kyseisen tonttinsa alle, kiinteistölautakunta laaditti tätä koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,801 asemakaavamääräyksineen, minkä valtuusto hyväksyi ⁵⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti huhtikuun 13 p:nä valtuuston päätöksen ⁶⁾.

Valtuusto hyväksyi ⁷⁾ kiinteistölautakunnan sen kehoituksesta laadittaman XI kaupunginosan *korttelin* n:o 345 rakentamattomien tonttien järjestämistä istutuksiksi tarkoittavan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,807 ja sisäasiainministeriö vahvisti toukokuun 20 p:nä tämän päätöksen ⁸⁾.

Samalla kun valtuusto suostui XII kaupunginosan korttelissa n:o 352 olevan Josafatinkadun tontin n:o 2 ⁹⁾ luovuttamiseen Helsingin toiselle suomalaiselle tyttökoululle rakennettavan uuden koulutalon paikaksi, se päätti ¹⁰⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan tämän johdosta laadittaman asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,841 asemakaavamääräyksineen, jossa kyseinen tontti oli merkitty koulutontiksi ja joka *korttelin* n:o 352 lisäksi käsitti myöskin *korttelin* n:o 353, koska, kun Kirstinkatu oli muutettava jatkumaan suoraan Helsinginkadulle tekemättä mutkaa Josafatinkadun risteyksessä, tämä aiheutti muutoksen myöskin jälkimmäisen korttelin itärajaan, ollen viimeksi mainittu kortteli samalla merkitty yleisen rakennuksen paikaksi. Sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 17 p:nä tämän valtuuston päätöksen ¹¹⁾.

Koska XII kaupunginosan *korttelissa* n:o 356 olevien tonttien rajat ja rakennusrajat eivät enää vastanneet ajan vaatimuksia, kiinteistölautakunta laaditti mainitussa korttelissa olevien Josafatinkadun tonttien n:ot

¹⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 15 §. — ²⁾ S:n 5 p. lokak. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 194. — ³⁾ Kvsto 24 p. elok. 15 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. lokak. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 196. — ⁵⁾ Kvsto 9 p. maalisk. 17 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. toukok. 3 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. maalisk. 15 §; vrt. myös v:n 1937 kert. s. 79. — ⁸⁾ Kvsto 24 p. elok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 186. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. s. 62. — ¹⁰⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 22 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. syysk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 191.

11, 13, 15 ja 17 sekä Sturenkadun tonttien n:ot 1, 3 ja 5 uudelleenjärjestämisestä koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,830 siihen liittyvine tonttijakokarttoineen, joiden mukaan sekä tontti- että rakennusrajat oli järjestetty uudelleen ollen niihin myös merkitty tavanmukaiset asemakaavamääräykset pihamaaistutuksista ja kattolistataseista. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ kyseisen asemakaavan- ja tonttijaonmuutoksen ja sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 17 p:nä sen päätöksen ²⁾.

Kun XII kaupunginosan *korttelissa n:o 359* olevien Aleksis Kiven kadun tonttien n:ot 2, 4, 6, 8 ja 10 rakennusrajat eivät enää vastanneet ajan vaatimuksia, kiinteistölautakunta laaditti n:olla 1,833 merkityn ehdotuksen niiden uudelleenjärjestämiseksi siihen liittyvine tonttijakokarttoineen ynnä asemakaavamääräyksineen, mitkä valtuusto hyväksyi ³⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 17 p:nä sen päätöksen ²⁾.

Sisäasiainministeriö oli kehoittanut valtuustoa uudelleen ottamaan harkittavakseen XII kaupunginosan *korttelien n:ot 387 ja 388* asemakaavan muuttamista koskevan päätöksensä ⁴⁾, jota vastaan rakennushallitus oli esittänyt eräitä huomautuksia. Tällöin valtuusto päätti ⁵⁾ esittää ministeriölle, että rakennushallituksen huomautukset aiheettomina jätettäisiin vartenottamatta ja asemakaava asemakaavamääräyksineen ja tonttijako vahvistettaisiin valtuuston hyväksymässä muodossa.

Tekniska läroverket i Helsingfors ab., joka XIII kaupunginosan *korttelissa n:o 436* omistamallaan Apollonkadun tontilla n:o 8 olevan koulutalonsa käytyä liian pieneksi aikoi rakentaa lisärakennuksen samaten omistamalleen naapuritontille n:o 10, anoi entisten ja uusien huoneistojensa tarkoituksenmukaisen yhdistämisen ja järjestelyn helpottamiseksi mainittujen tonttiensa yhdistämistä yhdeksi ainoaksi. Kiinteistölautakunnan laadituttua anomuksen mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,855, johon samalla oli merkitty kaupunginvaltuuston aikoinaan hyväksymä vielä vahvistamaton rakennusraja sekä liitetty asemakaavamääräys siitä, että uusi n:oilla 8+10 merkitty Apollonkadun tontti oli koulutontti, valtuusto hyväksyi ⁶⁾ muutosehdotuksen siihen liittyvine tonttijakokarttoineen. Sisäasiainministeriö vahvisti syyskuun 23 p:nä sen päätöksen ⁷⁾.

Valtuusto hyväksyi ⁸⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman, XIII kaupunginosan *korttelissa n:o 442* Svenska Olaus Petri församlingen i Helsingfors nimiselle seurakunnalle vanhainkodin paikaksi myytävää Minervankadun tonttia n:o 4 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,829 asemakaavamääräyksineen, jossa tontin rakennusalaa oli supistettu ja rakennuskorkeus rajoitettu 16 m:ksi. Sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 27 p:nä sen päätöksen ⁹⁾.

Helsingin suojeluskuntapiirin piiriesikunnan anottua sellaisten asemakaavamääräysten vahvistamista sille XIV kaupunginosan *korttelista n:o 464* luovutetulle Pohj. Hesperiankadun tontille n:o 15, että Pohj. Hesperiankadun varrelle tuleva rakennussiipi sai nousta korkeuteen +35.85 m sekä että tämän ja Döbelninkadun varrelle tulevan siiven väliin saataisiin rakentaa sellainen rakennussiipi, jonka korkeus olisi +42.00 m; varsinaisten rakennussiipien ulkopuolelle jäävien terassimaisten rakennusosien rakennus-

¹⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 18 §. — ²⁾ S:n 14 p. syysk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 192. — ³⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 17 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 67. — ⁵⁾ Kvsto 9 p. maalisk. 7 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. elok. 18 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. lokak. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 194. — ⁸⁾ Kvsto 18 p. toukok. 12 §; vrt. myös tämän kert. s. 62. — ⁹⁾ Kvsto 24 p. elok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 189.

korkeudeksi olisi määrättävä länsipuolella + 23.30 m ja itäpuolella + 16.55 m. Kiinteistölautakunnan laaditutettua tämän mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,907 valtuusto hyväksyi ¹⁾ sen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Valtuusto hyväksyi ²⁾ XIV kaupunginosan *korttelissa n:o 478* olevain Ruusulankadun tontin n:o 8 ja Töölönkadun tontin n:o 35 myyntiä Ab. Kammio s.jukhem oy:lle koskevien myyntiehtojen ³⁾ mukaisesti laaditun piirustuksen n:o 1,795, joka sisälsi paitsi edellä mainittuja tontteja myöskin kaupungin hallussa olevia saman korttelin tontteja n:ot 10, 12, 37 ja 39 koskevat asemakaavamääräykset. Sisäasiainministeriö vahvisti maaliskuun 2 p:nä päätöksen ⁴⁾.

Vahvistaessaan XIV kaupunginosan *korttelia n:o 495* koskevan asemakaavan muutosehdotuksen ⁵⁾ sisäasiainministeriö oli jättänyt Topeliuksenkadun tontin n:o 12 vahvistetun alueen ulkopuolelle, koska ministeriön mielestä mainitulle tontille suunniteltu rakennus, rakennusrajat huomioonottaen, olisi tullut liian lähelle saman korttelin tonteille n:ot 49 ja 51 rakennettavia taloja. Tämän johdosta kiinteistölautakunta laaditti uuden asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,828 asemakaavamääräyksineen, jossa tontille n:o 12 teetetävän rakennuksen pituutta oli supistettu ministeriön asettamien vaatimusten mukaisesti. Valtuusto hyväksyi ⁶⁾ ehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 22 p:nä sen päätöksen ⁷⁾.

Valtuusto hyväksyi ⁸⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman XIV kaupunginosan *korttelissa n:o 508* olevan Lepolankujan tontin n:o 3 aikaisemmin vahvistamattomia rakennusrajoja ja -aloja ⁹⁾ koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,901, jossa mainitun tontin rakennusala oli pienennetty siten, että pienin välimatka sen ja tontin n:o 40 rakennusrajain välillä tuli olemaan 16 m. Päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Rakennushallituksen tehtyä eräitä huomautuksia sisäasiainministeriön vahvistettavaksi jätettyä XV kaupunginosan *korttelien n:ot 519, 520, 528, 602, 605, 607, 608 ja 634* sekä XVIII kaupunginosan *korttelin n:o 604* asemakaavanmuutosta ¹⁰⁾ vastaan, ministeriö kehoitti valtuustoa, jos anomusta asemakaavan ynnä asemakaavamääräysten ja tonttijaon vahvistamisesta jatkettiin, antamaan selityksensä ja esittämään mahdolliset muutosehdotuksensa. Tällöin kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ antaa ministeriölle kiinteistölautakunnan ehdotuksen mukaisen selityksen, jossa osoitettiin rakennushallituksen muistutukset aiheettomiksi.

Oy. Alkoholiliike ab. oli keväällä 1937 jättänyt kaupunginhallitukselle anomuksen saada rakentaa Salmisaaressa omistamalleen *tehdaskorttelille n:o 781* tehdas- ja varastorakennuksen, jonka korkeus ylittäisi rakennusjärjestyksen salliman rakennuskorkeuden siten, että n. 3,200 m² käsittävä rakennuksen keskiosa tulisi rakennettavaksi tasoon +41.5 m ja 135 m² käsittävä torniosa tasoon + 44.0 m, ja oli kiinteistölautakunta laadittanut asianmukaisen asemakaavan muutosehdotuksen. Sitten käytiin vielä neuvotteluja anojayhtiön kanssa, jonka puolesta tällöin esitettiin

¹⁾ Kvsto 7 p. jouluk. 18 §. — ²⁾ S:n 26 p. tammik. 18 §. — ³⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 16. — ⁴⁾ Kvsto 30 p. maalisk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 183. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 68 ja tämän kert. s. 75. — ⁶⁾ Kvsto 27 p. huhtik. 23 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. elok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 187. — ⁸⁾ Kvsto 23 p. marrask. 15 §. — ⁹⁾ Vrt. tämän kert. s. 76. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 69. — ¹¹⁾ Kvsto 9 p. maalisk. 8 §.

kaksi eri vaihtoehdotusta asian ratkaisemiseksi. Sen vaihtoehdotuksen perusteella, jonka mukaisesti tehdas- ja varistorakennus saataisiin rakentaa suunnitellulla tavalla mutta johon liitettävien asemakaavamääräysten nojalla ei mitään lisärakennuksia jo suunniteltujen lisäksi sallittaisi, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 1,835 merkityn asemakaavan muutos ehdotuksen, jonka valtuusto hyväksyi ¹⁾). Sisäasiainministeriö vahvisti heinäkuun 30 p:nä sen päätöksen ²⁾).

Oy. Kansanasunnot niminen yhtiö, joka aikoi ryhtyä rakentamaan uudisrakennuksia Käpylän *kortteliin n:o 825*, oli anonut mainitun korttelin asemakaavamääräysten muuttamista siten, että sille rakennettavien uudisrakennusten kerrosluku saisi olla enintään kolme ja että rakennusten olisi kuuluttava paloa pidättävään luokkaan, kuitenkin niin, että ullakon seinät ja kattolistat saavat olla puusta tehtyjä. Kiinteistölautakunta laaditutti tällöin anomuksen mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen, minkä valtuusto hyväksyi ³⁾). Sisäasiainministeriö vahvisti elokuun 17 p:nä sen päätöksen ⁴⁾).

Valtuusto hyväksyi ⁵⁾) kiinteistölautakunnan laadituttaman, Suomen kukkasrahaston Svinhufvud-kodin paikaksi anoma Käpylän Metsätien pohjoispuolella ja *korttelin n:o 895* länsipuolella olevaa voimassa olevaan asemakaavaan puistoalueeksi merkittyä n. 4,000 m²:n suuruista aluetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,822 asemakaavamääräyksineen, jossa kyseinen alue oli yhdistetty kortteliin n:o 895 ja merkitty sen tontiksi n:o 7, ynnä siihen liittyvän tonttijakoehdotuksen. Sisäasiainministeriö vahvisti kesäkuun 22 p:nä sen päätöksen ⁶⁾).

Vahvistaessaan XXV kaupunginosan asemakaavan ⁷⁾) sisäasiainministeriö oli vahvistanut vain mainitun kaupunginosan korttelin n:o 895 tonttijaon. Kiinteistölautakunnan myöhemmin laadituttamat Käpylätien länsipuolella, Taivaskallion rinteellä olevien *omakotikorttelien n:ot 893 a, 893 b, 894, 896, 897 ja 898* tonttijakokartat valtuusto hyväksyi ⁸⁾). Sisäasiainministeriö vahvisti marraskuun 16 p:nä valtuuston päätöksen ⁹⁾).

Vahvistaessaan XXVI kaupunginosan eli Koskelan alueen korttelien n:ot 980—993 asemakaavan sisäasiainministeriö oli vahvistanut vain Oulunkyläntien itäpuolella olevien korttelien n:ot 980—989 tonttijakokartan ¹⁰⁾). Kiinteistötoimiston myöhemmin laatiman Oulunkyläntien ja Käpylätien välillä olevien *korttelien n:ot 990—993* tonttijakokartan selityksineen valtuusto hyväksyi ¹¹⁾). Sisäasiainministeriö vahvisti syyskuun 27 p:nä sen päätöksen ¹²⁾).

Koska kaupungissa vallitsi huomattava puute omakotitonteista ja kun osa Koskelan alueelle suunnitelluista suuremmista asunto- ja liiketalontonteista sopivasti voitaisiin muuttaa omakotitonteiksi kiinteistölautakunta laaditutti tämän edellyttämän n:olla 1,892 merkityn, Oulunkyläntien varrella olevia XXVI kaupunginosan *korttelin n:o 982* tontteja n:ot 9, 11, 13 ja 15, *korttelin n:o 989* tontteja n:ot 17 ja 19, *korttelin n:o 990* tontteja n:ot 4, 6 ja 8, *korttelin n:o 991* tontteja n:ot 10 ja 12 sekä *korttelin n:o 992* tont-

¹⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 20 §. — ²⁾ S:n 24 p. elok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 190. — ³⁾ Kvsto 22 p. kesäk. 21 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. syysk. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 193. — ⁵⁾ Kvsto 27 p. huhtik. 26 §; vrt. myös tämän kert. s. 71. — ⁶⁾ Kvsto 24 p. elok. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 187. — ⁷⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 62. — ⁸⁾ Kvsto 5 p. lokak. 13 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. jouluk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 201. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 3. — ¹¹⁾ Kvsto 24 p. elok. 17 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. lokak. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 201.

teja n:ot 14 ja 16 koskevan asemakaavan muutosehdotuksen asemakaavamääräyksineen sekä kortteleita n:ot 982 ja 989 koskevat tonttijakoehdotukset, minkä uuden järjestelyn toteuttamisen kautta saataisiin 18 uutta omakotitonttia. Valtuusto hyväksyi ¹⁾ nämä muutosehdotukset alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Rakentamisoikeuden lisääminen. Kaupunginvaltuusto epäsi ²⁾ Oy. Sokos nimisen yhtiön anomuksen sen omistaman II kaupunginosan korttelin n:o 99 rakennuskorkeuden lisäämisestä.

Valtuusto hyväksyi ³⁾ konttori- ja varastohuoneiden sisustamista Asunto oy. Kalevankatu 4 nimisen yhtiön IV kaupunginosan korttelissa n:o 63 olevalle Kalevankadun tontille n:o 9 rakennettavan konttori- ja liiketalon ullakko-osaan, mistä oikeudesta mainittu yhtiö oli sitoutunut suorittamaan 255,000 mk:n korvauksen, tarkoittavan, kiinteistölautakunnan laadituttaman asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,878 alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaivopuiston huvila-alueella koskeva rakennuskielto. Estääkseen Kaivopuiston huvila-alueuonteen pilaantumisen voimassa olevan rakennusjärjestyksen myöntämän liian laajan rakentamisoikeuden mukaisesti teetyillä rakennuksilla kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi laatia sellaisen IX kaupunginosaa, jonka Kaivopuisto muodosti, koskevan asemakaavan muutosehdotuksen, että mainitussa kaupunginosassa olevien tonttien rakennusrajat ja -korkeus vahvistettaisiin asemakaavamääräyksillä, sekä tehdä valtioneuvostolle esityksen uudisrakennuskiellon antamisesta tälle kaupunginosalle, lukuunottamatta sen korttelissa n:o 204 olevaa tonttia n:o 21, jota koskeva asemakaavanmuutos asemakaavamääräyksineen hiljattain oli vahvistettu ⁵⁾. Sisäasiainministeriö kielsi huhtikuun 12 p:nä, nojautuen asemakaavalain 16 §:ään, uudisrakennusten rakentamisen mainitulle alueelle ilman maistraatin kussakin tapauksessa antamaa suostumusta, huomioonottaen kuitenkin asemakaavalain 67 §:n säännökset. Kielto oli oleva voimassa siksi kuin valtuusto oli hyväksynyt Kaivopuiston huvila-alueen uudet asemakaavamääräykset, kuitenkin enintään v:n 1939 loppuun, ellei määräaika erityisistä syistä jatkettu ⁶⁾.

Kaupunginhallituksen tämän jälkeen valmistelemaan kysymystä Kaivopuiston rakentamista koskevista määräyksistä asettaman komitean kiinnitettyä erityistä huomiota Oy. Kotiturve nimisen yhtiön korttelissa n:o 200 omistaman tontin n:o 4 rakennusoikeuteen, jolle suunnitellun rakennuksen piirustukset oli jätetty vahvistettaviksi jo ennen rakennuskiellon antamista, ja havaittua tällöin suunnitellun rakennuksen soveltumattomaksi Kaivopuiston luonteeseen, lähinnä korkeutensa vuoksi, asiasta käytiin neuvotte-luja ja laadittiin uusia suunnitelmia. Tämän jälkeen kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ periaatteellisesti hyväksyä kyseistä tonttia koskevan asemakaavan muutettavaksi siten, että tontille voitiin sijoittaa kaksi erillistä rakennusta yhtiön laadituttaman suunnitelman mukaisesti, kuitenkin siten muutettuna, että rakennuskorkeus määrättiin rakennustarkastajan ehdottamaksi, niin että It. Puistotien ääreen suunniteltu rakennus oli teetettävä tasoon +25.000 m mutta Ison Puistotien ääreen suunniteltu vain tasoon +22.125 m. Kiinteistölautakunnalle annettiin tehtäväksi laatia tämän mukainen asemakaavan muutosehdotus.

¹⁾ Kvsto 9 p. marrask. 21 §. — ²⁾ S:n 5 p. lokak. 18 §. — ³⁾ S:n 5 p. lokak. 14 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. maalisk. 31 §. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 66 ja tämän kert. s. 76 ja 218 — ⁶⁾ Kvsto 18 p. toukok. 2 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. kesäk. 14 §.

Lapinlahdenkadun eräitä tontteja koskeva rakennuskielto. Kaupunginvaltuuston esityksestä ¹⁾ sisäasiainministeriö maaliskuun 22 p:nä, nojautuen huhtikuun 24 p:nä 1931 annetun asemakaavalain 16 §:ään, kielsi uudisrakennusten rakentamisen IV kaupunginosan korttelin n:ot 166 a tontille n:o 20, korttelin n:o 166 b tontille n:o 18 ja korttelin n:o 169 tontille n:o 14 ilman maistraatin kussakin tapauksessa antamaa suostumusta, huomioonottaen kuitenkin asemakaavalain 67 §:n säännökset. Tämä kiello oli oleva voimassa siihen asti kunnes valtuusto oli hyväksynyt mainittuja tontteja koskevan Lapinlahdenkadun leventämistä tarkoittavan asemakaavanmuutoksen ²⁾, kuitenkin enintään v:n 1939 loppuun, ellei määräaika erityisistä syistä jatkettu ³⁾.

Turuntien ja Eläintarhantien risteuksen uudelleenjärjestely. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman n:olla 1,890 merkityn lopullisen ehdotuksen Turuntien ja Eläintarhantien risteuksen uudelleenjärjestelyksi. Rakennustoimiston katurakennusosasto laati sittemmin omasta aloitteestaan uuden ehdotuksen mainitun risteuksen järjestelyksi, minkä ohessa oli herätetty kysymys Mäntymäen kohdalla olevien raitiotieraitteiden siirtämisestä keskelle katua. Tämän jälkeen käytyjen neuvottelujen pohjalla laaditun aikaisempaa ratkaisua ilmeisesti onnistuneemman ehdotuksen n:o 1,937 Turuntien ja Eläintarhantien katuristeuksen uudelleenjärjestämisestä sekä Eläintarhantien leventämisestä siten, että raitiotieraitteet voitiin sijoittaa keskelle katua, kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾.

Lauttasaarenrannan ja Tallberginkadun järjestely. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman Lauttasaarenrannan ja Tallberginkadun järjestelysuunnitelman n:o 1,857.

Kaivopuiston itäosan rantatien rakentaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman vaihtoehdotuksen n:o 1,811 B Kaivopuiston itäosan rantatien rakentamiseksi, jonka ehdotuksen mukaan rantatie kulki tonttirajain ulkopuolella, paitsi tonttien n:ot 16 ja 22 kohdalla, jolloin korttelin n:o 199 tonteista n:ot 16, 22 ja 12 c sekä korttelin n:o 204 tonteista n:ot 11 ja 10 olisi lohkaistava vastaavasti 432 m², 205 m² ja 60 m² sekä 140 m² ja 4 m². Kiinteistölautakunnan tehtäväksi annettiin tällöin laatia suunnitelman mukainen asemakaavanmuutos.

Rautatien torin järjestely. Rautatien torin järjestelyä koskevan aatekilpailun ⁸⁾ tulokset merkittiin ⁹⁾ tiedoksi, minkä ohessa kiinteistölautakunta nämä huomioonottaen kehoitettiin ⁹⁾ laadituttamaan uusi kyseisen torin järjestelyehdotus.

Kiinteistötoimiston asemakaavaosaston sittemmin laadittua useita vaihtoehtoisia Rautatien torin järjestelyehdotuksia kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾, että torin uudelleenjärjestely toteutetaan piirustuksen n:o 1,850 A mukaisesti, jossa raitiotie Mikonkadulle siirrettynä oli johdettu torin itälaitaan suunniteltujen puuistutusten välitse; että torin varrella olevat kadut ja liikennekorokkeet kivetään I:ma nupukivillä, että torin keskiosa päällystetään harmaanpunertavalla noppakivellä; sekä että pääviemäri johdetaan

¹⁾ Ks. v:n 1937 kert. s. 72. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 79. — ³⁾ Kvsto 27 p. huhtik. 4 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. syysk. 14 §; vrt. myös tämän kert. s. 32 ja 93. — ⁵⁾ Kvsto 7 p. jouluk. 19 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. syysk. 16 §; vrt. myös tämän kert. s. 29, 98 ja 218. — ⁷⁾ Kvsto 30 p. maalisk. 18 §; vrt. myös v:n 1930 kert. s. 54 ja v:n 1931 kert. s. 6. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 71. — ⁹⁾ Kvsto 16 p. helmik. 12 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. toukok. 13 §.

aikaisemman suunnitelman mukaisesti rakennustoimiston katurakennusosaston laatiman vaihtoehto 1:n osoittamalla tavalla pitkin Kaivokatua Ateneumin ohitse kääntyen sitten suorakulmaisesti pohjoiseen ja jatkuen suorana It. Teatterikujaa pitkin.

Temppeliaukion puistoalueen järjestely. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ Temppeliaukion puistoalueen järjestelysuunnitelman kiinteistölautakunnan laadituttaman piirustuksen n:o 1,839 mukaisesti, jonka toteuttamiskustannukset nousivat 980,000 mk:aan.

Taivallahden puistoalueen järjestely. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ kiinteistölautakunnan laadituttaman suunnitelman n:o 1,856 Taivallahden puistoalueen järjestämiseksi tulevan asemakaavan pohjaksi, kuitenkin siten, että suunnitelma laiturijärjestelyjen ja urheilukentän osalta jätettiin avoimeksi. Kiinteistölautakunnalle annettiin tehtäväksi laatia hyväksytyyn suunnitelmaan perustuva asemakaavan muutosehdotus.

Niitty- ja Tavaststjernankadun välisen puistoalueen järjestely. Kaupunginvaltuusto vahvisti ³⁾ Niitty- ja Tavaststjernankadun välisen puistoalueen järjestelyä koskevan kiinteistölautakunnan laadituttaman ehdotuksen n:o 1,803, jonka mukaisesti alueelle oli suunniteltu ruohokenttiä ja käytäviä sekä Topeliuksenkadun länsipuolella olevalle alueelle kaksi leikkikenttää, pinta-alaltaan 36 × 40 m ja 38 × 65 m.

Uuden omakotialueen järjestäminen Oulunkylään. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ periaatteellisesti hyväksyä kiinteistölautakunnan laadituttaman piirustuksen n:o 1,838 mukaisen suunnitelman omakotialueen perustamisesta Oulunkylään pääasiallisesti pienrakennuksia varten;

hyväksyä kiinteistötoimiston asemakaavaosaston ehdotukset alueen viemäri- ja katuverkoston rakentamisesta, kuitenkin siten muutettuina, että viemäriverkko tehdään ainoastaan likavettä varten ja että sadevettä varten tehdään katuojia nupukivistä ja kaksi avo-ojaa turveverhouksella, sekä että sivukatuojien leveys on 6 m ja valtakadut toistaiseksi rakennetaan valmiiksi ainoastaan 8 m:n leveydeltä;

hyväksyä suunnitelman vesijohdon rakentamisesta alueelle; sekä jättää kaupunginhallituksen tehtäväksi aikanaan laatia esitykset siitä, missä järjestyksessä rakennustyöt oli suoritettava.

Vuokralaisten ottoa ja vuokran määräämistä, tonttien rakentamista ja pihamaiden järjestelyä sekä omakotilainain välittämistä rakentajille valtion omakotilainarahastosta koskevat ehdotukset sitä vastoin palautettiin ⁴⁾ uudelleen kaupunginhallituksen käsiteltäviksi.

Kaupungin vastaisten asuntoalueiden suunnittelun järjestämistä koskeva vtn Modeenin y.m. aloite lähetettiin ⁵⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Maatilat

Eräiden muutosten toimeenpääntö Tomtbackan tilan hoidossa. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että suunnitellusta karjatalouden perustamisesta Tomtbackan tilalle luovutaan ja Tomtbackan navettarakennukseen sen sijaan perustetaan sikala; että v:n 1937 talousarvion pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvän maatalousosaston kaluston hankintamäärärahan karjan hankki-

¹⁾ Kvsto 27 p. huhtik. 29 §; vrt. myös v:n 1937 kert. s. 60 — ²⁾ Kvsto 21 p. jouluk. 21 §. — ³⁾ S:n 26 p. tammik. 22 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. toukok. 15 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 2; vrt. myös v:n 1936 kert. s. 117 ja tämän kert. s. 30 ja 33. — ⁵⁾ Kvsto 9 p. maalisk. 34 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. tammik. 15 §.

miseen Tomtbackaan varatusta erästä siirretään 45,000 mk käytettäväksi sikain ja sikalan kaluston ostoon kertomusvuonna; sekä että maatalousosaston määrärahan Rakennukset Tomtbackan navetan korjaamiseen varatusta erästä siirretään 125,000 mk käytettäväksi kertomusvuonna Tomtbackan navetan järjestämiseen sikalaksi.

Taloja, huoneistoja y.m. koskevat kysymykset

Eräiden kaupungin maalla olevien rakennusten osto. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ huvilanomistaja K. V. Rannan tekemän tarjouksen hänen Turuntien varrella, Ruskeasuon pohjoispuolella olevalla Puromäki n:o 16 nimisellä vuokra-alueella, jonka vuokra-aika päättyy v:n 1941 lopussa, olevien rakennustensa ostamisesta kaupungille 60,000 mk:n hinnasta. Mainittu rahamäärä osoitettiin pääluokkaan Kiinteistöt sisältyvien valtuuston käyttövarain ylityksenä.

Kappeli-ravintolan laajentaminen. Sen jälkeen kun Oy. Esplanaadikapelin kanssa oli käyty neuvotteluja useiden sen esittämien suunnitelmien pohjalla Kappeli-ravintolan tarpeen vaatimasta laajentamisesta, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan mainitulle yhtiölle kyseisen ravintolan siihen liittyvine ja liitettävine alueineen kahdeksan vuoden ajaksi tammikuun 1 p:stä 1940 alkaen, jolloin entinen vuokra-aika päättyi, 160,000 mk:n vuosivuokrasta ja ehdoin, että yhtiö omalla kustannuksellaan kaupungin rakennustoimiston valvonnan alaisena suorittutti esittämänsä laajennusohjelman mukaiset työt, lukuunottamatta vesijohtojen laajennusta ja korjausta sekä uuteen musiikkikorokkeeseen ja uusiin huoneisiin johdettavien vesi- ja viemärijohtojen aiheuttamia töitä.

Luodon kunnostaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1939 talousarvioon 700,000 mk:n suuruisen määrärahan Luodon ravintolarakennuksen, laivasillan, teiden ja istutusten kunnostamista varten oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Luodon ravintolarakennuksen vuokraajan Ab. Rich. Enberg nimisen yhtiön puolesta oli ravintoloitsija Rich. Enberg tehnyt kaupungille ehdotuksen sellaisen sopimuksen tekemisestä, että hän tilaisi omissa nimissään ravintolassa tarvittavan frigidairelaitteen, jonka hinnan kaupunki myöhemmin suorittaisi hänelle. Tällöin valtuusto päätti ⁴⁾ oikeuttaa kaupunginhallituksen v:n 1939 alussa lunastamaan kaupungille frigidairelaitteen, jonka ravintoloitsija Enberg kaupunginarkkitehdin osoitusten mukaan hankkii Luodon ravintolaan, 75,000 mk:n hinnasta, edellytyksin, että mainittu laite on hyvässä kunnossa ja että vuokraaja korvauksena tästä sitoutuu vuokramaksun korottamiseen jäljellä olevalta vuokra-ajalta 6,000 mk:lla vuodessa; oikeuttaa kiinteistölautakunnan ottamaan frigidairelaitetta koskevan ehdon Ab. Rich. Enberg nimisen yhtiön kanssa laadittavaan lopulliseen vuokrasopimukseen; sekä merkitä v:n 1939 talousarvioon 75,000 mk:n määrärahan puheena olevan laitteen lunastamista varten kaupungille.

Kansanpuistot, siirtolapuutarhat, urheilukentät y.m.

Eräiden kansanpuistojen uimarantain hiekoittaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ merkitä v:n 1939 talousarvioon 112,000 mk:n suuruisen mää-

¹⁾ Kvsto 14 p. syysk. 12 §. — ²⁾ S:n 21 p. jouluk. 20 §. — ³⁾ S:n 9 p. maalisk. 32 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. kesäk. 13. — ⁵⁾ S:n 22 p. kesäk. 29 §.

rärahan hiekan hankkimista varten Mustikkamaan, Unisaaren ja Pihlaja-saaren uimarannoille sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään sen jo kertomusvuonna.

Uuden siirtolapuutarhan järjestäminen Oulunkylään. Siirtolapuutarhapalstain kysynnän yhä jatkuessa entisten puutarhain palstain jo tultua vuokratuiksi kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾, että Oulunkylään, Vantaanjoen varrelle pääradan ja Herttoniemen radan risteykseen, järjestetään kiinteistölautakunnan ehdottamalla tavalla pinta-alaltaan n. 83,000 m²:n suuruinen, 209 palstaa käsittävä uusi siirtolapuutarha, sekä tätä tarkoitusta varten merkitä v:n 1939 talousarvioon 1,284,000 mk:n suuruisen määrärahan oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään siitä jo kertomusvuonna 400,000 mk.

Ab. Bollplan nimisen yhtiön pallokenttäalueen uudelleenjärjestely. Kiinteistölautakunnan laadittua saamansa kehoituksen ²⁾ nojalla yksissä neuvoin yleisten töiden lautakunnan kanssa suunnitelman Ab. Bollplan nimisen yhtiön hallussa olevan alueen uudelleenjärjestämisestä ja kenttien rakentamisesta samoin kuin ehdotuksen kenttien hallinnon ja hoidon uudelleen järjestämisestä, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾:

purkaa Ab. Bollplan nimisen yhtiön ja ottaa sen hoidossa olleet kentät laitteineen v:n 1939 alusta lukien kaupungin haltuun, jolloin yleisten töiden lautakunnan tehtäväksi annetaan kenttien sekä niillä olevien rakennusten ja laitteiden kunnossapito ja alueen hallinta siirretään kiinteistölautakunnalle;

merkitä yhtiön velkojen suorittamista varten mainitun vuoden talousarvioon 1,700,000 mk:n suuruisen määrärahan;

merkitä pallokenttien hallintaa varten tarpeellisen henkilökunnan palkkaamiseksi ja muihin hallintomenoihin mainittuna vuonna saman vuoden talousarvioon 147,050 mk:n suuruisen määrärahan;

hyväksyä yleisten töiden lautakunnan laadituttaman uudistus- ja korjaussuunnitelman siten, että toistaiseksi suoritetaan ainoastaan tarpeelliset talorakennustyöt, jota vastoin kenttien välttämättömät korjaukset suoritetaan väliaikaisena toimenpiteenä;

merkitä edellä mainittuna vuonna suoritettavia töitä varten mainitun vuoden talousarvioon yhteensä 7,384,000 mk:n suuruisen määrärahan, mistä rakennustoimiston talorakennusosastolle kuuluvia töitä varten 7,049,000 mk ja katurakennusosastolle kuuluvia töitä varten 335,000 mk; sekä

merkitä usein mainitun vuoden talousarvioon rakennussuunnitelman edellyttämää Urheilukadun leventämistä varten 1,130,000 mk:n ja viemärin asentamista varten tähän katuun 880,000 mk:n suuruisen määrärahan ⁴⁾.

Uuden ratsastushallin ynnä tallien rakentaminen sekä ratsastusratojen kunnostaminen. Osin koska kysymys jo pidemmän ajan oli ollut ajankohdainen, osin v:n 1940 olympiakisojen vaatimuksia silmälläpitäen kaupunginhallitus oli asettanut ratsastushallin, -talliin, -ratojen y.m. rakentamista ja kunnostamista valmistelemaan erityisen komitean ⁵⁾, joka laati useampia vaihtoehtoisia kysymyksen järjestelyehdotuksia. Kaupunginvaltuusto puolestaan päätti ⁶⁾ varata ratsastushallia ja siihen liittyviä talleja

¹⁾ Kvsto 23 p. marrask. 16 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1937 kert. s. 91. — ³⁾ Kvsto 5 p. lokak. 23 §. — ⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 93. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 142. — ⁶⁾ Kvsto 7 p. jouluk. 11 § ja 21 p. jouluk. 17 § sekä kvston pain. asiakirj. n:o 15.

varten komitean ehdottaman paikan Laakson ratsastuskentän luoteispuolelta; hyväksyä hallin ja tallit rakennettaviksi komitean puoltaman ehdotuksen mukaisesti; hyväksyä komitean lopullisen ehdotuksen ratsastushallin rakentamisen aiheuttamista tie-, johto- y.m. töistä; sekä hyväksyä komitean lopullisen ehdotuksen olympiakisojen ratsastuskilpailuja varten tarpeellisten harjoitus- ja kilpailupaikkojen kunnostamisesta.

Uimastadionin rakentaminen Eläintarhaan. Useampien eri komiteain valmisteltua kysymystä Helsinkiin v. 1940 järjestettäviä olympiakisoja varten tarvittavan uimastadionin rakentamisesta, kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ varata pysyvästä uimastadionia varten kaupunginarkkitehdin ehdottaman paikan Eläintarhan urheilukentän ja kaupunginpuutarhan väliseltä alueelta; sekä hyväksyä uimastadionin rakennettavaksi pääasiallisesti kaupunginarkkitehdin esittämien suuntaviivojen mukaisesti.

Velodromin rakentaminen Käpylään. Kaupunginhallituksen asettaman komitean valmisteltua Helsinkiin v. 1940 järjestettäviä olympiakisoja varten tarpeellisen velodromin rakentamiskysymystä ja laadittua useampia sen ratkaisemista koskevia vaihtoehtoja kaupunginvaltuusto päätti²⁾ varata velodromia varten komitean ehdottaman paikan Käpylän ravirata-alueen kaakkoispuolelta; sekä hyväksyä velodromin rakennettavaksi komitean alkuperäisen ehdotuksen mukaisesti betonista 400 m:n pituiseksi, jolloin rakennuskustannukset tietyt mukaanlukien nousisivat 5,300,000 mk:aan.

Soutu- ja melontakilpailuradan järjestäminen sekä matkustaja-alusten sijoittaminen kaupungin satamiin olympiakisojen aikana. V:n 1940 olympiakisojen tultua sijoitetuiksi Helsinkiin kaupunginhallitus asetti toimikunnan laatimaan ehdotusta niistä toimenpiteistä, jotka kisojen soutu- ja melontakilpailujen kilparatojen järjestämiseksi olivat tarpeen, sekä oikeutti myöhemmin toimikunnan laajentamaan tehtävänsä käsittämään myöskin kysymyksen kaupunkiin kisojen ajaksi saapuvien matkustaja-alusten sijoittamisesta satamiin. Toimikunnan suorittama tehtävänsä kaupunginvaltuusto päätti³⁾:

varata soutu- ja melontakeskusta varten Humalluotojen pohjoispuolella olevan lahden;

hyväksyä olympiakisojen soutu- ja melontarataa varten tarpeelliset rakennukset, kuten vene- ja kanoottivajat sekä hallintorakennuksen, rakennettaviksi toimikunnan ehdotuksen mukaisesti;

hyväksyä toimikunnan ehdotuksen olympiakisojen varsinaisen soutu- ja melontaradan järjestämisestä;

hyväksyä toimikunnan lopullisen ehdotuksen suunnitelman aiheuttamista katu- ja puistotöistä kaupunginhallituksen ehdottamalla tavalla supistettuna; sekä

hyväksyä toimikunnan ehdotuksen matkustaja-alusten sijoittamisesta satamiin olympiakisojen aikana sellaisin kiinteistölautakunnan esittämin varauksin, että Ullanlinnan moottorivenelaiturin kävelysillan leventämiskysymys jätettäisiin toistaiseksi ratkaisematta.

Käpylän raviradan urheilukenttien kunnostaminen. Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääloukan lukuun Urheilukentät sisältyvää määrää

¹⁾ Kvsto 7 p. jouluk. 12 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 14. — ²⁾ Kvsto 7 p. jouluk. 13 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 16. — ³⁾ Kvsto 7 p. jouluk. 14 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 17.

rahaa Käpylän ravirata, pallokenttien töiden loppuunsaattaminen kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ sallia ylittää enintään 200,000 mk, jotta voitaisiin kunnostaa alueen koillispuolelle tuleva urheilukenttä ja lounaispuolelle tuleva 1.1 ha:n suuruinen ruohokenttäalue sekä suorittaa raviradan kenttien vesijohtojen laajennustöitä, joita varten talousarvioon ei vielä ollut varattu varoja.

11. Yleisiä töitä koskevat asiat

Rakennustoimisto. Katurakennuspäällikkö K. J. Willandt oikeutettiin²⁾ nostamaan puolet pohjapalkastaan ja ikäkorotuksensa hänelle huhtikuun 26 p:n ja lokakuun 25 p:n väliseksi ajaksi myönnetyn jatkuvan sairasloman ajalta.

Syylisiksi rakennustoimiston Toukolassa olevan korjauspajan pihamaalla sattuneeseen räjähdysonnettomuuteen, jossa eräs työntekijä oli saanut surmansa ja toinen vamman silmäänsä, raastuvanoikeus oli katsonut korjauspajan teknillisen johtajan K. E. Gallen ja työnjohtajan K. H. Waarnan tuomien heidät kuoleman ja ruumiinvamman tuottamuksesta maksamaan sakkoa, hautauskustannusten korvausta, vuotuista elatusapua, oikeudenkäyntikulut, ruumiinavauskustannukset sekä todistajapalkkiot. Tuomittujen valitettua tästä päätöksestä hovioikeuteen tämä kumosi sen, ja korkein oikeus vahvisti sittemmin hovioikeuden päätöksen. Tällöin kyseiset henkilöt anoivat, että kaupunki korvaisi heidän oikeudenkäyntikulunsa asiassa, minkä anomuksen kaupunginhallitus kuitenkin hylkäsi. Johtaja Gallen sittemmin uudistettua anomuksen omalta osaltaan kaupunginvaltuustolle tämäkin epäsi³⁾ sen.

Yleisten töiden määrärahojen ylittäminen. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin⁴⁾ ylittämään yleisten töiden pääluokkaan sisältyviä v:n 1937 istutusten korjaus- ja kunnossapitomäärärahoja Kaupunginpuutarhan kasvihuoneiden ja asuinrakennusten polttoaineet 8,222: 40 mk ja Istutusten ja kasvihuoneiden vedenkulutus 3,069: 40 mk.

Siihen katsoen, että rakennustoimiston oli suoritettava eräitä talousarviokäsittelyn aiheuttamia ylityökorvauksia sekä varustauduttava olympiakisain aiheuttaman työohjelman toteuttamiseksi lisäämällä henkilökuntaansa, mikä luonnollisesti edellytti myöskin sen konttorikaluston lisäämistä, kaupunginvaltuusto oikeutti⁵⁾ yleisten töiden lautakunnan ylittämään yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston määrärahaa Tilapäistä työvoimaa enintään 37,450 mk ja kaupunginhallituksen ylittämään erinäisiin hallintomenoihin sisältyvää määrärahaa Kaluston hankinta enintään 150,000 mk.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvää istutusten korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa Puistot ja istutukset päätettiin⁶⁾ sallia ylittää enintään 100,000 mk.

Yleisten töiden pääluokan lukuun Työntekijäin erinäiset edut sisältyviä määrärahoja Kesäloma ja Reserviharjoituksiin kutsuttujen työläisten palkkaus päätettiin⁷⁾ sallia ylittää vastaavasti enintään 110,000 mk ja 32,000 mk.

¹⁾ Kvsto 26 p. lokak. 24 §. — ²⁾ S:n 8 p. kesäk. 10 §. — ³⁾ S:n 7 p. jouluk. 22 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. tammik. 35 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. lokak. 10 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. marrask. 30 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. marrask. 29 §.